

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 22.11.2023
COM(2023) 728 final

2023/0413 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o okviru za monitoring odpornih evropskih gozdov

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2023) 384 final} - {SWD(2023) 372 final} - {SWD(2023) 373 final} -
{SWD(2023) 374 final}

Obrazložitevni memorandum

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Gozdovi in druga gozdna zemljišča v EU so vse bolj izpostavljeni stresu zaradi podnebnih sprememb ter netrajnostnih neposrednih ali posrednih človeških dejavnosti in rabe ter s tem povezanih sprememb rabe zemljišč. Zaradi nevarnosti, kot so požari v naravi, izbruhi škodljivih organizmov, suše in vročinski valovi, ki se pogosto medsebojno krepijo, bodo katastrofalni dogodki, ki jih državne meje ne ustavijo, verjetno vse pogostejši in intenzivnejši. Ti pritiski ogrožajo odpornost gozdov in njihovo zmožnost za izpolnjevanje različnih okoljskih, družbenih in gospodarskih funkcij. Nekatere nevarnosti, na primer požari v naravi, tudi neposredno ogrožajo zdravje in varnost ljudi. Poleg tega povečujejo stroške gospodarjenja z gozdovi, vključno s stroškom boja proti požarom v naravi.

Celovit in visokokakovosten sistem monitoringa, ki zajema vse gozdove in druga gozdna zemljišča v EU, lahko pripomore k učinkovitejšemu odzivu na vse te pritiske in nevarnosti. Na primer, pogosti monitoring pokritosti z drevesi in motenj z uporabo tehnologij opazovanja Zemlje, dopolnjenih z opazovanjem na tleh, lahko razkrije vzorce ranljivosti gozdov in nosilec odločanja omogoči, da sprejmejo prilagoditvene ukrepe. Neseznanjenost z navedenim vpliva tudi na pravočasnost in kakovost načrtovanja gozdov v državah članicah. Dolgoročno celovito načrtovanje je ključnega pomena za ohranjanje ravnovesja med različnimi oblikami povpraševanja po gozdarskih storitvah in gozdnimi viri ter zagotavljanje odpornosti na nesreče v skladu s splošnimi in specifičnimi cilji politike EU na področju gozdarskih storitev ter uporabe in varstva gozdov.

Sedanja orodja za monitoring ne ustrezajo popolnoma svojemu namenu. Storitve, kot sta evropski informacijski sistem za gozdne požare (EFFIS), podprt s programom Copernicus, in visokoločljivostni sloj za gozdove Copernicusove storitve za spremljanje kopnega, so v EU omogočile določeno mero standardiziranega monitoringa in podatkov, ki temeljijo na daljinskem zaznavanju. Vendar so prizadevanja za uskladitev podatkov, pridobljenih s spremljanjem s tal, zbranih predvsem z nacionalnimi popisi gozdov, osredotočena na nekaj ključnih spremenljivk, povezanih z lesnimi viri, kot so nadzemna biomasa, rastoči stalež in prirastek. Tudi v teh primerih obstajajo vrzeli v smislu pravočasnosti in širše razpoložljivosti podatkov, kar povzroča negotovost glede njihove zanesljivosti in omejuje njihovo uporabo. Usklajevanje drugih podatkov, pridobljenih s spremljanjem tal, za spremenljivke, zlasti v zvezi z biotsko raznovrstnostjo, ni bilo opravljeno, zato je težko oceniti razmere v gozdnem ekosistemu na ravni EU. Poleg tega so razpoložljivi podatki o gozdovih, npr. o škodi v gozdovih zaradi suše ali podlubnikov, precej pomanjkljivi. Te pomanjkljivosti upravljavce zemljišč in ustrezne organe ovirajo pri učinkovitem preprečevanju nesreč v gozdovih ter pripravljenosti in odzivanju nanje. Poleg tega je mogoče več parametrov za gozdove, kot sta gozdna biomasa in struktura, po vsej EU zanesljivo evidentirati in spremljati le z združevanjem dejavnosti opazovanja na tleh, daljinskega zaznavanja in modeliranja. Ta kombinacija je zapletena in zahtevna, kar je pogosto posledica težav pri izmenjavi podatkov in dostopu do njih.

Zaradi pomanjkanja informacij o razmerah v gozdovih in njihovem razvoju v zvezi z motnjami ali dinamiko ekosistemov oblikovalci politik in upravljavci gozdov težko opazijo trende in odkrijejo škodo ali degradacijo v zgodnji fazi ter učinkovito ukrepajo. To omejuje zmožnost gozdov, da družbi stalno zagotavljajo ekosistemske storitve, dobrine in funkcije, vključno z blažitvijo podnebnih sprememb, pri kateri imajo ključno vlogo.

Na splošno so informacije o stanju gozdov v EU, njihovi ekološki, družbeni in gospodarski vrednosti, pritiskih nanje ter ekosistemskih storitvah, ki jih zagotavljajo, razdrobljene in nepopolne ter večinoma raznovrstne in neskladne, s podatkovnimi vrzelmi in prekrivanji, podatki pa se zagotavljajo z znatno zamudo in pogosto le prostovoljno. Čeprav obstajajo postopki poročanja, s katerimi se zbirajo podatki in informacije o gozdovih in njihovem razvoju, kot so evropski gozdarski računi Eurostata, poročila konference Forest Europe o stanju evropskih gozdov ali ocene Global Forest Resources Assessments FAO, EU nima skupnega sistema za dosledno zbiranje in izmenjavo točnih in primerljivih podatkov o gozdovih.

Hiter razvoj orodij in tehnologij za monitoring, ki se uporabljajo pri opazovanju Zemlje s sateliti ali iz zraka (vključno z droni) in storitvah globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS), kot je GALILEO, je edinstvena priložnost za posodobitev, digitalizacijo in standardizacijo monitoringa gozdov kot storitve za vse uporabnike gozdov in gozdarske organe. To je lahko koristno za prostovoljno celostno dolgoročno načrtovanje držav članic ter lahko spodbudi rast trga teh tehnologij in z njimi povezanih novih spretnosti v EU, tudi za MSP. Spoštovati je treba varstvo in lastništvo podatkov.

Glede na navedeno je cilj tega predloga: (i) zagotoviti skladen visokokakovostni monitoring, ki omogoča spremljanje napredka pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev politike EU, ki zadevajo gozdove, vključno z biotsko raznovrstnostjo, podnebjem in odzivanjem na krize; (ii) izboljšati ocenjevanje tveganj in pripravljenosti nanje; (iii) upravljavce zemljišč in javne organe podpreti pri odločanju na podlagi dokazov ter spodbujati raziskave in inovacije.

V zadnjih nekaj letih so institucije EU in strokovnjaki držav članic – v ustreznih strokovnih skupinah, vključno s podskupino Stalnega odbora za gozdarstvo – večkrat jasno poudarili potrebo po okrepitvi monitoringa gozdov v EU. V novi strategiji EU za gozdove do leta 2030 je bil zato napovedan namenski zakonodajni predlog za spremljanje gozdov, poročanje o njih in zbiranje podatkov v EU, ki bi zajemal tudi strateške načrte za gozdove in gozdarski sektor, ki bi jih pripravili pristojni nacionalni organi.

Sedanji instrumenti nekaterih držav članic ne zagotavljajo celovitega pristopa v odziv na gozdove kot večnamenske ekosisteme, saj gozdove pogosto obravnavajo le z določenih vidikov politike: na primer, nacionalni energetske in podnebni načrti ter dolgoročne strategije zajemajo sekvestracijo ogljika, energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost, nacionalne in regionalne strategije za prilagajanje podnebnim spremembam pa potrebe po prilagajanju podnebnim spremembam, vendar v njih niso nujno upoštevani drugi vidiki, kot je biotska raznovrstnost ali odpornost.

Cikli načrtovanja gozdov iz večine nacionalnih instrumentov načrtovanja v EU ne presegajo deset let. Zato v njih niso upoštevani dolgoročni vplivi podnebnih sprememb, na primer na razširjenost vrst ali pogostost in intenzivnost ekstremnih pojavov. Poleg tega se v njih pogosto ne uporablja prilagodljiv pristop, zato ne morejo upoštevati razvoja politik za gozdove in gozdarstvo na ravni EU in nacionalni ravni, na katerega bi se bilo treba odzvati na strukturiran, strateški in v prihodnost usmerjen način.

Politike EU, povezane z gozdovi, so dolgoročne in jih je treba strateško predvidevati na podlagi pravočasnih in točnih informacij. Na primer, do leta 2050 je treba doseči glavne cilje, ki so povezani z doseganjem podnebne nevtralnosti (podnebna pravila EU ter uredba o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu – uredba o LULUCF) in odpornosti na podnebne spremembe (prilagoditvena strategija EU) v EU oziroma z ohranjanjem in obnavljanjem evropskih ekosistemov (predlagana pravila EU o obnovi narave). V številnih napovedih podnebnih sprememb je obravnavano obdobje do konca tega stoletja, vključno s

študijami o tem, kako se bodo gozdovi odzvali na pospešene podnebne spremembe in kako bodo te spremembe vplivale nanje.

Poleg tega velika raznolikost nacionalnih pristopov k načrtovanju ali popolno pomanjkanje načrtovanja ovira hitro, usklajeno in učinkovito odzivanje na tveganje nesreč, zlasti kar zadeva grožnje s čezmejno razsežnostjo, kot so škodljivi organizmi rastlin ali požari v naravi.

Glede na navedeno je namen predloga tudi podpreti države članice pri prostovoljnem celovitem dolgoročnem načrtovanju, da se okrepi dosledno izvajanje različnih splošnih in specifičnih sektorskih ciljev politike za zagotovitev odpornosti gozdov v razmerah spreminjajočega se podnebja.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Cilj predloga je podpreti skladno in učinkovito izvajanje obstoječih politik EU, ki neposredno ali posredno vplivajo na gozdove, na področjih okolja in biotske raznovrstnosti, podnebja, zmanjševanja nesreč in tveganj, energije ter biogospodarstva.

Natančneje, s predlogom bodo podprti spodaj navedeni instrumenti politike:

- nova strategija EU za gozdove do leta 2030, in sicer z zagotavljanjem baze znanja za celovit pristop h gozdovom kot večnamenskimi ekosistemom ter s spremljanjem uresničevanja splošnih in specifičnih ciljev te strategije;
- strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030, in sicer z določitvijo kazalnikov za spremljanje: (i) uresničevanja ciljev strategije za povečanje količine in kakovosti gozdnih površin ter njihove odpornosti na nesreče, kot so požari, suše, škodljivi organizmi in bolezni, ki bodo zaradi podnebnih sprememb verjetno še pogostejše; (ii) doseganja ciljev strategije glede stroge zaščite preostalih prvotnih in staroraslih gozdov ter (iii) nadaljnega razvoja gozdnega informacijskega sistema za Evropo;
- uredba o LULUCF, in sicer z izboljšanjem spremljanja kazalnikov, kar bo olajšalo sporočanje geolociranih podatkov o gozdnih zemljiščih;
- uredba o krčenju gozdov, in sicer z določitvijo kazalnikov, pomembnih za krčenje in degradacijo gozdov, ki omogočajo spremljanje napredka pri doseganju cilja v zvezi s preprečevanjem degradacije;
- strategija za biogospodarstvo, in sicer z izboljšanjem vključitve in spremljanja kazalnikov, s katerimi se spremlja napredek pri trajnostnosti v EU in njenih državah članicah ter ki se uporabljajo v sistemu spremljanja centra znanja za biogospodarstvo Skupnega raziskovalnega središča;
- direktiva o energiji iz obnovljivih virov, in sicer s krepitvijo dokazne podlage v zvezi s trajnostnimi merili za pridobivanje biomase za proizvodnjo energije ter zlasti z zahtevo, da imajo države članice informacije o lokaciji prvotnih in staroraslih gozdov;
- mehanizem Unije na področju civilne zaščite in nedavno sprejeti cilji EU za odpornost na nesreče, in sicer z izboljšanjem razpoložljivosti podatkov o gozdovih. To bo pripomoglo k izboljšanju orodij za zgodnje opozarjanje na požare v naravi in druge nesreče, razvoju natančnejših ocen tveganja ter povečanju splošne pripravljenosti na obvladovanje prihodnjih nesreč;
- Evropska digitalna agenda in strategija za drone 2.0, in sicer s spodbujanjem uporabe tehnologij daljinskega zaznavanja pri monitoringu gozdov;
- uredba o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin, in sicer z okrepitvijo dokazne podlage o dinamiki škodljivih organizmov.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Evropski zeleni dogovor je pozval k ukrepom za izboljšanje količine in kakovosti gozdnih površin v EU ter za nadaljnje povečanje odpornosti gozdov. Cilj dogovora je doseči podnebno nevtralnost, določiti višje cilje na področju biotske raznovrstnosti, zagotoviti zdravo okolje, izboljšati zdravje in dobrobit ljudi ter spodbujati trajnostno in krožno biogospodarstvo. Monitoring stanja in trendov v gozdovih in ekosistemih ter večnamenskosti, ki podpira prostovoljno dolgoročno celovito načrtovanje držav članic, bo ključnega pomena za učinkovito doseganje tega cilja.

Namen tega predloga je zagotoviti sinergije z drugimi politikami, vključno s pravili o zbiranju podatkov, monitoringu in načrtovanju na področju gozdov, ki jih te politike vsebujejo. To vključuje direktive o zraku, vodi in naravi ter predloga Komisije o pravilih o obnovi narave in o spremembi evropskih okoljsko-ekonomskih računov. Predlog bo podprl tudi podnebno politiko, saj bo omogočil spremljanje napredka pri prilagajanju podnebnim spremembam in njihovi blažitvi ter uporabo shem za sekvenciranje ogljika v kmetijske površine, ki so del predlaganega okvira za certificiranje odvzemov ogljika. Predlog je prav tako v celoti skladen s končnim poročilom Konference o prihodnosti Evrope, zlasti s predlogom 2, ki izrecno podpira prizadevanja za „ponovno pogozdovanje, pogozdovanje, tudi v gozdovih, izgubljenih zaradi požarov, in izvrševanje odgovornega gospodarjenja z gozdovi“.

Poleg tega bo lahko EU s pomočjo predloga dokazala vodilno vlogo v svetu ter mednarodno skupnost spodbudila k ciljno usmerjenemu ukrepanju, ki temelji na dokazih in je namenjeno krepitvi odpornosti gozdov v spreminjajočem se podnebju ter izboljšanju trajnostnega gospodarjenja z gozdovi kot večnamenskimi ekosistemi. Kunminško-montrealški svetovni okvir za biotsko raznovrstnost vključuje namenski cilj, ki je posebej osredotočen na dostopne visokokakovostne podatke, informacije in znanje za celostno in participativno upravljanje biotske raznovrstnosti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Predlog temelji na členu 192(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki EU daje pravico, da ukrepa za doseganje ciljev svoje okoljske politike. Cilji okoljske politike EU iz člena 191(1) PDEU so ohranjanje, varstvo in izboljšanje kakovosti okolja; varovanje človekovega zdravja; skrbna in preudarna raba naravnih virov ter spodbujanje ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov, zlasti v boju proti podnebnim spremembam. Cilj okoljske politike EU mora biti, da se doseže visoka raven varstva in pri tem upošteva raznolikost razmer v različnih regijah EU. Politika mora temeljiti na previdnostnem načelu in na načelih, da je treba delovati preventivno, prednostno odpravljanje okoljsko škodo pri viru in da mora obremenitve plačati povzročitelj.

Na isti pravni podlagi temeljijo ukrepi EU za varstvo naravne dediščine gozdnih ekosistemov. Z okvirom za monitoring gozdov bodo zagotovljeni podatki, na podlagi katerih bo mogoče spremljati specifične cilje evropskega zelenega dogovora na področju gozdov in razviti politike za ohranjanje gozdnih ekosistemov. Okolje je področje deljene pristojnosti med EU in državami članicami, zato morajo biti ukrepi EU v skladu z načelom subsidiarnosti.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ukrepi na ravni EU so upravičeni zaradi obsega in čezmejne narave trgov, odvisnih od gozda, ter zaradi vse večjih tveganj in negotovosti, ki so povezani s podnebnimi spremembami ter

zaradi katerih je treba spremljati učinke politik in zakonodaje EU, pa tudi zaradi večje natančnosti in pravočasnosti pri ocenjevanju potrebe po spremembah politik, da bi se dosegli cilji politike.

To zadeva zlasti motnje, kot so izbruhi podlubnikov, požari v naravi ali viharji, ki imajo znatno čezmejno razsežnost. Te motnje so zaradi podnebnih sprememb vse pogostejše in intenzivnejše, kar povzroča višje stroške preprečevanja in zatiranja ter povečuje emisije toplogrednih plinov, izgubo biotske raznovrstnosti in izkrivljanje trga. Na primer, pri podlubnikih je zgodnje odkrivanje njihovih žariščnih točk ključno za zmanjšanje obsega sanitarne sečnje ter s tem povezanih stroškov in izgube dohodka. Zelo obsežna sanitarna sečnja lahko povzroči motnje na trgu lesnih virov, kar še posebej negativno vpliva na MSP, ki so močno odvisna od cene lesnih virov. Feromonske vabe in druge oblike monitoringa na tleh v kombinaciji z opazovanjem Zemlje, ki zagotavlja visokokakovostne podatke, omogočajo pravočasno posredovanje politike ter lahko zato uspešno in učinkovito zmanjšajo stroške. Še en primer je poznavanje vrste gozda in gorljivih snovi na posameznih območjih, ki je pomembno za ukrepe preprečevanja gozdnih požarov in bo povečalo učinkovitost operacij v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite, saj se bodo z njim izboljšali evropski sistemi zgodnjega opozarjanja na požare v naravi.

Sedanji monitoring gozdov je neenoten in nepovezan, kar EU preprečuje, da bi v skladu s priporočili iz nove strategije EU za gozdove pravočasno ukrepala proti stresorjem in grožnjam (s čezmejno razsežnostjo) ter da bi čim boljše izkoristila stroškovno učinkovite tehnološki razvoj in digitalne inovacije, zlasti na področju opazovanja Zemlje. To stanje izhaja iz večletnega samostojnega in neusklajenega delovanja držav članic. Čeprav se gozdni ekosistemi pogosto raztezajo čez meje, se gozdovi pogosto obravnavajo kot državni subjekti, doslej pa ni bil v celoti razvit noben dosleden nadnacionalen pristop k zbiranju podatkov. Zdravi in odporni gozdovi predstavljajo skupni interes, države članice pa navedenega stanja nepovezanosti verjetno ne bodo odpravile brez posredovanja EU.

Več držav članic ima v okviru načrtovanja vzpostavljene instrumente načrtovanja, vendar vključenost sektorskih politik ni dovolj dobra, kar bi lahko vplivalo na skladnost oblikovanja politik na ravni držav članic in na ravni EU. Države članice bi usklajen sistem upravljanja lahko uporabile za zagotovitev doslednih časovnih okvirov za sektorske cilje gozdarske politike in vključitev skupnih informacij.

- **Sorazmernost**

Kombinacija vidikov, izbranih v predlogu, je sorazmerna, saj je omejena na tiste vidike, ki jih morajo države članice izvajati, da bi zadovoljivo dosegle cilje predlagane uredbe. Države članice morajo v ta namen le zbirati podatke o gozdovih, ki so povezani z zakonodajo in cilji politike EU. Poleg tega bo predlagana uredba temeljila na izmenjavi usklajenih podatkov iz obstoječih nacionalnih sistemov zbiranja podatkov, večinoma iz nacionalnih popisov gozdov. Tako bodo države članice v čim manjši meri obvezane prilagajati svoje metode pridobivanja podatkov. Za zagotovitev nizkih stroškov prilagajanja so bili opisi podatkov o gozdovih izbrani na podlagi obstoječega usklajevanja, opravljenega v okviru nacionalnih popisov gozdov. Da se prepreči podvajanje obveznosti poročanja, je cilj predloga tudi uporaba podatkov, ki se že sporočajo, če so pri tem izpolnjene določene zahteve. Države članice pa se spodbujajo k prostovoljnemu, dolgoročnemu in celovitemu načrtovanju, ki temelji na obstoječih prizadevanjih.

EU je zaradi obsega obravnavanega vprašanja in njegovih čezmejnih razsežnosti edini organ, ki lahko zagotovi dosleden okvir monitoringa in spodbudi prostovoljno dolgoročno celovito načrtovanje, ki bo združilo države članice. Skupnih standardov za zbiranje podatkov in

monitoring ter minimalnih skupnih elementov načrtovanja ni mogoče razviti na ravni držav članic.

Nobena možnost ne bi vključevala prenosa pristojnosti z držav članic na EU, ki bi presegal potrebno usklajevanje in standardizacijo monitoringa (pristojnosti pri operativnih odločitvah glede gospodarjenja z gozdovi se ne bi prenesle).

- **Izbira instrumenta**

Predmetu te pobude in ravni njene natančnosti ustreza zakonodajni in ne nezakonodajni pristop. Cilji tega predloga se lahko najbolje dosežejo z uredbo. S tem bo zagotovljena neposredna in enotna hkratna uporaba določb v EU, kar bo omogočilo usklajevanje in zagotavljanje pravočasnih podatkov. Z uredbo bo mogoče določiti skupne standarde, ki bodo zavezujoči in se bodo neposredno uporabljali v vseh državah članicah, ne da bi pri tem nastali upravno breme in zamude zaradi potrebe po prenosu instrumenta v nacionalno zakonodajo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene / preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno, saj gre za novo zakonodajno pobudo.

- **Posvetovanja z deležniki**

V skladu s smernicami za boljše pravno urejanje sta ta uredba in spremljajoča ocena učinka podprti z obsežnim posvetovalnim postopkom. Komisija je zbrala mnenja številnih različnih deležnikov, zlasti predstavnikov držav članic, okoljskih organizacij, raziskovalnih inštitutov, gozdarskih združenj in podjetij. Posvetovanja so bila izvedena v okviru odprtega javnega posvetovanja na treh strokovnih delavnicah ter na srečanjih z deležniki in državami članicami. Posebna delovna podskupina v okviru Stalnega odbora za gozdarstvo se je sestala štirikrat, na dveh delavnicah, ki sta ju organizirali češko in švedsko predsedstvo, pa so bila pridobljena dodatna spoznanja. Z različnimi stališči so bili pridobljeni dragocene informacije in vpogledi, ki so pripomogli k pripravi ocene učinka in predloga.

Poziv k predložitvi dokazov

Poziv k predložitvi dokazov je potekal od 8. aprila do 6. maja 2022. Prejetih je bilo 116 odgovorov iz 21 držav, predvsem s strani splošne javnosti, nevladnih organizacij, javnih organov, poslovnih združenj, trgovinskih organizacij in okoljskih organizacij v padajočem vrstnem redu.

V večini prispevkov različnih skupin deležnikov je bila izražena podpora pobudi za okvir EU za monitoring gozdov in strateške načrte, razen v prispevkih širše javnosti, v katerih je bila podpora manjša od polovične. Glavni pomislek je bil, da večja centralizacija zaradi te pobude ne bi smela po nepotrebnem obremenjevati obstoječega nacionalnega monitoringa gozdov in da nova zakonodaja ne bi smela ovirati sedanjih praks gospodarjenja lastnikov gozdov. Komisija je to mnenje upoštevala pri oceni učinka in pri oblikovanju predloga.

Javno posvetovanje

Komisija je od 25. avgusta do 17. novembra 2022 opravila odprto javno posvetovanje in prejela 314 ustreznih prispevkov.

V okviru posvetovanja so bila zbrana mnenja o potrebi po monitoringu gozdov in s tem povezani izbiri tehnologij, prednostnih možnostih politike in financiranja ter dodani vrednosti strateških načrtov za gozdove. Rezultati so jasno potrdili potrebo po usklajenih in pravočasnih

informacijah na ravni EU, ki se nanašajo na različne vidike gozdov, kot so zdravje, motnje in podnebne spremembe. Sistemi monitoringa bi morali temeljiti na podatkih s terena v kombinaciji s tehnologijami daljinskega zaznavanja. Večina anketirancev je menila, da je združevanje podatkov iz sistemov monitoringa držav članic najboljša možnost politike, enotni sistem monitoringa EU pa je podprlo in zavrnilo enako število anketirancev. Tak sistem bi bilo treba financirati s kombinacijo sredstev držav članic, zasebnih virov in sredstev EU. Približno polovica anketirancev je menila, da celostni pogled, splošno usklajevanje in primerljivost ter izmenjava z drugimi državami članicami zagotavljajo dodano vrednost za dolgoročno načrtovanje. Le zanemarljivo število anketirancev se ni strinjalo z obstojem dodane vrednosti.

Strokovne delavnice

Komisija je v obdobju od oktobra do novembra 2022 s tehničnimi strokovnjaki organizirala tri delavnice o: (1) strateških načrtih za gozdove; (2) obstoječih in prihodnjih možnosti opazovanja Zemlje za operativni monitoring gozdov ter (3) koristih in stroških monitoringa gozdov. Na delavnicah je bil pridobljen dragocen prispevek k oceni učinka.

Delovna podskupina Stalnega odbora za gozdarstvo

Med novembrom 2022 in majem 2023 so potekala štiri srečanja s predstavniki držav članic, namenjena razpravi o tehničnih vidikih možnosti politike. Zbrana so bili zlasti mnenja o vključitvi kazalnikov, uporabi tehnologij in storitev opazovanja Zemlje ter možnih ključnih vidikih celovitega dolgoročnega načrtovanja. Razprave so temeljile na rezultatih odprtega javnega posvetovanja in osnutku ocene učinka, potekale pa so po predhodno določenih vprašanjih, ki so bila članom skupine posredovana pred srečanji. Podskupina je nato sprejela poročilo o prihodnji pobudi.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Predlog temelji na najnovejših znanstvenih dokazih. Ocena učinka, priložena temu predlogu, temelji na podporni študiji, ki jo je pripravila skupina zunanjih strokovnjakov in ki je objavljena na [...]. Skupina strokovnjakov je v vseh različnih fazah študije delovala v tesnem posvetovanju s Komisijo. Srečanja delovne podskupine so bila priložnost za države članice, da izmenjajo mnenja o ključnih vidikih pobude, vključno s predhodnim seznamom kazalnikov za gozdove, rezultati odprtega javnega posvetovanja in dolgoročnim celovitim načrtovanjem. Ti prispevki so bili upoštevani pri pripravi ocene učinka in tega predloga uredbe.

Komisija je za pripravo tega predloga uporabila tudi številne druge vire informacij, zlasti rezultate raziskovalnih in inovacijskih projektov EU ter priznana mednarodna poročila.

Evropska agencija za okolje je zagotovila posebno strokovno znanje ter je tesno sodelovala pri pripravi predloga in njegove ocene učinka.

• Ocena učinka

Ta predlog temelji na oceni učinka. Odbor za regulativni nadzor je za oceno učinka 17. februarja 2023 izdal pozitivno mnenje s pridržki¹. Glavni točki, ki ju je izpostavil Odbor za regulativni nadzor, sta vključevali vprašanje dodane vrednosti pobude, zlasti v zvezi z dolgoročnim načrtovanjem gozdov, oziroma predstavitev različnih možnosti ravni ukrepanja EU ([Gozdovi EU – novi okvir EU za spremljanje gozdov in strateške načrte \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13396-Gozdovi-EU-novi-okvir-EU-za-spremljanje-gozdov-in-strateške-naerte_europa.eu)). V odgovoru na mnenje je bila pojasnjena dodana vrednost predloga, v okviru ocene učinka pa je

¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13396-Gozdovi-EU-novi-okvir-EU-za-spremljanje-gozdov-in-strateške-naerte_sl

bila razvita hibridna možnost, ki združuje obvezni monitoring in zbiranje podatkov s prostovoljnim načrtovanjem.

V oceni učinka je bilo obravnavanih pet možnosti politike, od katerih sta bili dve zavrjeni že na začetku, saj z njima želeni rezultati zelo verjetno ne bi bili doseženi. Spodaj navedene možnosti politike sta bile ocenjene v celoti.

(1) Možnost politike s popolnoma prostovoljnim pristopom: cilj te možnosti bi bil vzpostaviti skupen prostovoljni pristop k monitoringu in celovitemu načrtovanju gozdov, da se zagotovi usklajeno uresničevanje ciljev in prednostnih nalog EU na področju gozdov, hkrati pa se državam članicam omogoči čim večja prožnost pri načinu prenosa teh ciljev v njihov nacionalni okvir.

Komisija bi izdala prostovoljne smernice za izboljšanje doslednosti in primerljivosti pri zbiranju podatkov, spodbujanje storitev opazovanja Zemlje ter lažjo pripravo z dokazi podprtega celovitega načrtovanja gozdov, na primer tako, da bi zagotovila skupen sklop osnovnih zahtev in ključnih elementov, ki bi jih upoštevale države članice.

Strokovna skupina bi Komisiji pomagala pri pripravi prostovoljnih smernic ter olajšala usklajevanje in izmenjavo dobrih praks za spodbujanje usklajenega nacionalnega zbiranja podatkov ter krepitev okvirov in mehanizmov za načrtovanje gozdov.

Komisija bi prek Copernicusove storitve za spremljanje kopnega še naprej zagotavljala obstoječe storitve opazovanja Zemlje za izbrane podatke o gozdovih, kot so podatki o fenologiji in neto primarni produktivnosti.

(2) Zakonodajna možnost: cilj te možnosti bi bil vzpostaviti obvezen okvir EU, ki bi zajemal: (i) vzpostavitev sistema monitoringa gozdov za geolokalizacijo gozdnih površin; (ii) zbiranje in izmenjavo podatkov, vključno z napredno uporabo storitev opazovanja Zemlje, ter (iii) celovito načrtovanje gozdov. Ta možnost vključuje dve podmožnosti, ki sta povezani z ravno posredovanjem EU glede zajema podatkov o gozdovih, uporabe sistemov opazovanja Zemlje ter zasnove in razvoja strateškega načrtovanja na ravni držav članic.

Obvezni podatki o gozdovih bi bili v okviru obeh možnosti razdeljeni v dve skupini, kot je navedeno spodaj.

– Standardizirani podatki, pri katerih ima Komisija vodilno vlogo in zagotavlja enotno izmenjavo podatkov po vsej EU. Ti podatki bi se zbirali predvsem z opazovanjem Zemlje (npr. Copernicus), zanje pa bi veljali tehnični protokoli, kot so tisti, ki jih že nadzorujeta Generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje ter Skupno raziskovalno središče.

– Usklajeni podatki, h katerim bi države članice prispevale z lastnimi zbranimi podatki, pri čemer bi uporabljale lastne raziskave, kot so nacionalni popisi gozdov, ki temeljijo na opazovanju na tleh, orodja za opazovanje Zemlje pa bi uporabile takrat, ko so na voljo in ko je to ustrezno. Države članice bi morale Komisiji zagotoviti usklajene podatke v skladu s skupnimi referenčnimi opisi, vendar jim ne bi bilo treba standardizirati svojih metod zbiranja podatkov (na primer pristopov k vzorčenju in metod merjenja); zagotoviti bi morale le usklajen dostop do podatkov, ki bi morali izpolnjevati zahteve glede točnosti. To pomeni, da bi lahko države članice še naprej uporabljale svoje obstoječe sisteme zbiranja podatkov (če obstajajo), brez večjih sprememb orodij, ki se trenutno uporabljajo.

Opisi in metode za obvezne podatke o gozdovih bi se uskladili na podlagi obstoječih opisov in metod ali tistih, ki bi bili razviti s podporo strokovne skupine (glej spodaj). Za podatke o gozdovih, pri katerih so usklajene ocene preveč negotove, bi se predlagala standardizacija.

V drugi podmožnosti je predvideno, da se v sistem monitoringa gozdov vključijo dodatni podatki o gozdovih, ki presegajo obstoječe sisteme monitoringa in poročanja na ravni EU in

mednarodni ravni. Vključevala bi izdajo priporočil Komisije o celovitih dolgoročnih načrtih, ki bi jih pripravile države članice.

(3) Hibridna možnost: v tej možnosti bi bili združeni glavni vidiki zgoraj opisanih možnosti – prostovoljne in zakonodajne. Vidiki v zvezi s monitoringom bi bili obvezni, da bi se rešila težava različnih ravni zajema podatkov in različnih pristopov k zbiranju podatkov v državah članicah (tako kot pri drugi podmožnosti zakonodajne možnosti). Celovito načrtovanje gozdov bi bilo za države članice neobvezno (tako kot pri možnosti s popolnoma prostovoljnim pristopom).

Celovit zakonodajni pristop je bil ocenjen kot najuspešnejša, najučinkovitejša in najbolj usklajena možnost politike. Z vzpostavitvijo skupnega okvira tako, da bi se uporabil preprost in enoten instrument, bi bila obravnavana potreba po spodbujanju celovitega in celostnega pristopa h gozdovom, kar je v skladu z novo strategijo EU za gozdove do leta 2030.

Prednostna možnost vključuje kombinacijo vidikov iz obeh podmožnosti, ki so povezani z ravno posredovanju EU. Monitoring in izmenjava podatkov o gozdovih bi bila obvezna ter bi temeljila na skupnih usklajenih ali standardiziranih opisih in metodah za sklop podatkov o gozdovih, ki bi zajemal vsa prednostna področja politike, vključno z zdravjem, odpornostjo in biotsko raznovrstnostjo gozdov. To je bistveno za doseganje strateških ciljev glede primerljivosti, kakovosti in razpoložljivosti podatkov.

Zbiranje in izmenjava podatkov o gozdovih bi potekala postopno, pri čemer bi se upoštevala operativnost v smislu razpoložljivosti skupnih opisov in metod, razpoložljivosti orodij in metod, ki temeljijo na opazovanju Zemlje, ter stanja glede monitoringa in izmenjave podatkov v državah članicah.

Gozdni informacijski sistem za Evropo bi se okrepil v smislu obstoječe storitve „vse na enem mestu“. To bi povečalo preglednost in deležnikom olajšalo dostop do informacij o gozdovih. Sistem bi podprl razvoj celovitega razumevanja gozdov, njihovega stanja in raznolikih ekosistemskih storitev.

Ker se uporaba tehnologij in storitev opazovanja Zemlje med državami članicami razlikuje, bi spremljanje prvega sklopa podatkov o gozdovih potekalo v okviru sistema monitoringa gozdov na ravni EU z uporabo okrepljenih možnosti programa Copernicus, kar bi državam članicam omogočilo, da ne sodelujejo in da k delovanju sistema prispevajo s svojimi nabori podatkov. S tem bi bilo doseženo ravnovesje med stališči deležnikov, izraženimi v odprtem javnem posvetovanju, ter potrebo po zagotavljanju visokokakovostnih podatkov in omogočanju prihrankov pri stroških.

Obvezni dolgoročni načrti s skupnim sklopom osnovnih vidikov in priporočila, ki bi jih za pripravo teh načrtov izdala Komisija, bi bili državam članicam v pomoč pri določitvi nadaljnjih prednostnih nalog, ciljev in ukrepov v lastnem nacionalnem okviru na način, ki bi ga bilo mogoče zlahka razširiti po vsej EU, hkrati pa bi bila zagotovljena celovita uskladitev s politikami EU o ohranjanju in rabi gozdov.

Strokovna skupina, ki se ustanavlja v okviru novega upravljanja gozdov v EU v skladu z gozdarsko strategijo [predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta XX o spremembi Odločbe Sveta 89/367/EGS o ustanovitvi Stalnega odbora za gozdarstvo], bo med drugim zagotovila okvir za sodelovanje in usklajevanje med Komisijo in državami članicami ter podprla Komisijo pri razvoju skupnih opisov in protokolov za podatke o gozdovih in njihovo zbiranje. Ta strokovna skupina bi morala biti odprta tudi za sodelovanje strokovnjakov iz držav pristopnic.

Predlagana kombinacija povečane standardizacije in izboljšane usklajevanja podatkov o gozdovih bi omogočila nastanek zelo močnega vseevropskega enotnega trga za MSP, ki

delujejo v tem sektorju. Temelji tudi neposredno na operativnih proizvodih, ki jih trenutno vzdržuje Generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje. Ti proizvodi so zanesljiva platforma za razvoj posebnih slojev za monitoring gozdov v tem predlogu. Poleg tega bi predlagana kombinacija zagotovila jasen regulativni okvir za Komisijo (Skupno raziskovalno središče) in Evropsko agencijo za okolje, ki že temelji na njunih izkušnjah pri izboljševanju in usklajevanju obstoječih slojev zemljevidov, kot so tisti, ki se že pripravljajo v programu Copernicus.

Trg digitalnih geografskih podatkov je dinamičen, vendar je, kar zadeva gozdove, razdrobljen in zelo tehnične narave. Prednostna možnost bi podjetjem, izvajalcem raziskav in strokovnjakom za obdelavo podatkov na področju daljinskega zaznavanja zagotovila sredstvo za standardizacijo in ureditev podatkovnih izdelkov za skoraj polovico kopnega v EU. To bi tudi olajšalo inovacije na področju naprednih digitalnih orodij v sektorju, na primer učinkovitejših digitalnih orodij za opredelitev vseevropskih kazalnikov, potrebnih za politiko na področju podnebja in biotske raznovrstnosti (npr. za odvzeme ogljika in certificiranje dejavnosti v gozdovih).

Predlog, ki temelji na prednostni možnosti, je tesno povezan s ključno obstoječo zakonodajo, kot so uredba o LULUCF, uredba o krčenju gozdov in direktiva o energiji iz obnovljivih virov, ter predlogi, o katerih potekajo pogajanja (certificiranje odvzema ogljika, pravila o obnovi narave, novi moduli okoljsko-ekonomskih računov). Na ta način izkorišča sinergije skupnega sistema monitoringa, ki zagotavlja interoperabilnost med zahtevami o monitoringu iz različnih zakonodajnih okvirov, ne da bi se pri tem povečalo regulativno breme za države članice.

Z monitoringom gozdov, vzpostavljenim s tem predlogom, bi nastal stroškovno učinkovit sistem, ki bi temeljil na ekonomiji obsega ter omogočil pripravo vseevropskih podatkovnih izdelkov o gozdovih v skladu s standardiziranimi opredelitvami in tehničnimi specifikacijami, ne da bi jih bilo treba pripraviti posamično na nacionalni ravni. To bo omogočilo učinkovitejše izvajanje zgoraj navedene zakonodaje. Na primer, ekstrapolirani rezultati iz študije primera o nadomestitvi enega samega kazalnika (evidentiranje na tleh poseka na golo) s satelitskimi podatki programa Copernicus kažejo potencialne kumulativne koristi v višini od 28 do 38 milijonov EUR, ki bi nastale do leta 2035 v vseh državah članicah.

V primeru že vzpostavljenih nacionalnih sistemov monitoringa predlog ne bi zahteval bistvenih sprememb v njihovem delovanju v smislu metod zbiranja podatkov, temveč bi dopuščal veliko prožnosti, države članice pa bi morale le uskladiti ocenjene zbirne vrednosti s skupnimi opredelitvami. S tem se bo izboljšala stroškovna učinkovitost sistema in zmanjšalo upravno breme za nacionalno upravo.

Ta uspešni in stroškovno učinkoviti sistem monitoringa gozdov bi bil večnamenski:

- izboljšati podatke za oblikovanje in izvajanje politik, vključno z zagotavljanjem novejših informacij o naravnih motnjah in naravnih nesrečah v gozdovih v vseh državah članicah, ter
- omogočiti posameznim upravljavcem gozdov, da svoje ekosistemske storitve, kot so odvzemi ogljika, tržijo na podlagi primerljivih in verodostojnih podatkov.

Večina koristi pobude je posrednih, vključno z manjšim upravnim bremenom za podjetja, upravljavce gozdov, uprave in splošno javnost pri iskanju informacij, povezanih z gozdovi, kar je v skladu z Evropsko digitalno agendo. Javni dostop do zanesljivih in zaupanja vrednih podatkov lahko prav tako olajša uporabo podatkov o gozdovih znanstvenim skupnostim, oblikovalcem politik in gozdarskim panogam, inovativnim MSP pa omogoči razvoj novih storitev, ki temeljijo na podatkih.

Na podlagi pravočasnih in točnih informacij o zalogah in kroženju ogljika v gozdovih lahko upravljavci teh gozdov bolje opredelijo, kje se nahaja potencial dodatnih odvzemov ogljika za namene njihovega certificiranja, in čim bolj učinkovito načrtujejo ustrezne prakse trajnostnega upravljanja. Ekonomsko vrednost neto ponorov ogljika na gozdni površini EU je mogoče oceniti na 32,8 milijarde EUR. Z gozdovi in lesnimi proizvodi v EU se trenutno odstrani približno 380 Mt ekvivalenta CO₂ na leto. Vseevropski okvir za pravočasno opazovanje Zemlje in dolgoročno načrtovanje bi izboljšal zgodnje in hitro odkrivanje motenj v gozdovih ter prilagajanje gozdov in gozdarskega sektorja spreminjajočemu se podnebj. Zaradi vpliva zvišanja temperature na 32 drevesnih vrst v Evropi do leta 2100 naj bi se za 27 % zmanjšala vrednost evropskih gozdnih zemljišč, kar bi bila posledica predvidenega upada vrst z visoko gospodarsko vrednostjo. Ta upad bi bilo mogoče zmanjšati s takojšnjim strateškim in informiranim ukrepanjem, ki bi EU pomagalo doseči cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, kot je določeno v evropskih podnebnih pravilih.

Stroške prednostne možnosti naj bi jih krile države članice in Evropska unija, medtem ko MSP v veliki meri ne bodo prizadeta. Večina stroškov za države članice bi bila povezana s potrebo po rednem sistematičnem zbiranju podatkov na tleh, ki bi potekalo v mreži merilnih mest monitoringa. To se sedaj izvaja v okviru nacionalnih popisov gozdov v večini držav članic. Če mora država članica pripraviti nacionalno gozdno inventuro, so s tem povezani stroški ocenjeni na 42 EUR/km² gozdne površine (ocenjeno na podlagi stroškov, ki jih imajo tri države članice pri pripravi nacionalnih popisov gozdov – ob upoštevanju petletnega intervala ter uporabe storitev opazovanja Zemlje). Stroški usklajevanja podatkov o gozdovih so bili ocenjeni na 10 000 EUR na kazalnik. Dodajanje novega kazalnika k že vzpostavljeni gozdni inventuri verjetno ne bo povzročilo znatnih dodatnih stroškov. Vendar je morda treba za nekaj kazalnikov, izbranih v okviru prednostne možnosti, kot je evidentiranje prvotnih in starorastnih gozdov ali gozdnih habitatov v skladu z direktivo o habitatih, poleg gozdne inventure izvesti terenske raziskave, kar pomeni nekaj dodatnih stroškov za države članice z obsežnimi gozdnimi površinami.

Stroški za pripravo in sporočanje celovitega dolgoročnega načrta so ocenjeni na 600 000 EUR (ocenjeno na podlagi stroškov, ki jih je imela Nemčija s svojo strategijo za gozdove do leta 2050).

Ker bosta boljše znanje in načrtovanje privedla do sprejemanja boljših odločitev o gospodarjenju z gozdovi in oblikovanja boljših gozdnih politik, bo predlog posredno prispeval k uresničevanju več ciljev trajnostnega razvoja, vključno z zdravjem (cilj trajnostnega razvoja 3), vodo (cilj trajnostnega razvoja 6), odgovorno porabo in proizvodnjo (cilj trajnostnega razvoja 12), podnebnimi ukrepi (cilj trajnostnega razvoja 13) ter življenjem na kopnem (cilj trajnostnega razvoja 15). V zvezi s ciljem cenovno dostopne in čiste energije (cilj trajnostnega razvoja 7) je mogoče pričakovati pozitivne učinke in morebitne kompromise. Boljše znanje in načrtovanje, ki omogočata bolj trajnostno upravljanje, lahko vodita k večji ali dolgoročnejši oskrbi z lesno biomaso za energijo iz obnovljivih virov, vendar pri tem obstaja tveganje prekomernega izkoriščanja. Podoben učinek se predvideva za cilj dostojnega dela in gospodarske rasti (cilj trajnostnega razvoja 8), saj bi boljše znanje in načrtovanje podprla nove biogospodarske dejavnosti in zaposlitvene možnosti, vendar bi pri tem povzročila upad tradicionalnih sektorjev.

S prednostno možnostjo, ki oblikovalce politik in nosilce odločanja, vključno z upravljavci gozdov, podpira pri sprejemanju bolj ciljno usmerjenih in na dokazih temelječih ukrepov, bi se okrepilo trajnostno zagotavljanje gospodarskih, družbenih in kulturnih gozdnih virov in storitev. Na primer, dobava lesa je bila leta 2021 ocenjena na približno 16 milijard EUR, vrednost uravnalnih in kulturnih ekosistemskih storitev gozdov (tj. nadzor poplav, čiščenje

voda in rekreacija – gozdovi so predstavljali največji delež skupne vrednosti rekreacije v naravi) pa je bila ocenjena na približno 57 milijard EUR.

Sklepne ugotovitve

Predlog v vseh zgoraj navedenih vidikih, razen celovitega dolgoročnega načrtovanja, ustreza prednostni možnosti iz ocene učinka. Komisija se je na podlagi posvetovanja z državami članicami odločila, da bo raven posredovanja omejila na prostovoljno celovito načrtovanje. To bo vplivalo na povezane stroške in koristi predloga v primerjavi s prednostno možnostjo. Če za države članice ne bo veljala obveznost priprave ali posodobitve celovitih dolgoročnih načrtov, ni nujno, da bodo imele upravne stroške. Vendar bodo države članice, ki se bodo odločile za celovite dolgoročne gozdne načrte, imele koristi od izboljšane prilagajanja gozdov podnebnim spremembam, večje skladnosti in učinkovitosti politik ter dejstva, da se bodo izognile kompromisom in konfliktom.

• Primernost in poenostavitev ureditve

Predlog je bil v skladu z zavezanostjo Komisije boljšemu pravnemu urejanju pripravljen vključujoče, na podlagi preglednosti in stalnega vključevanja deležnikov. V skladu s pristopom „za enega sprejetega se eden odpravi“ je bil analiziran upravni učinek. Upravne stroške bodo imele predvsem EU in javne uprave v državah članicah. Ocenjuje se, da bodo upravni stroški za podjetja, vključno z lastniki gozdov in ljudmi, zanemarljivi, saj pobuda za te skupine ne uvaja novih neposrednih upravnih zahtev.

Javni organi v državah članicah bodo imeli upravne stroške pri zagotavljanju, da njihovi sistemi monitoringa izpolnjujejo minimalne standarde glede pogostosti zbiranja podatkov in obsega vključenih kazalnikov, določenih v tem predlogu. Če se odločijo za prostovoljno načrtovanje, bodo imeli tudi upravne stroške pri pripravi ali posodabljanju dolgoročnih celovitih načrtov za gozdove, njihovem pregledu in spremljanju napredka pri doseganju ciljev iz načrta. Upravni stroški bodo odvisni od izhodišč posameznih držav članic.

Zahvaljujoč širši uporabi naprednih tehnologij za monitoring gozdov skupaj z izboljšano razpoložljivostjo in dostopnostjo podatkov o gozdovih prek enotne digitalne platforme gozdnega informacijskega sistema za Evropo bodo imela podjetja, širša javnost in uprave manjše upravno breme pri iskanju informacij, povezanih z gozdovi.

• Temeljne pravice

Predlog spoštuje temeljne pravice in upošteva zlasti načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Zagotavlja pomoč pri ohranjanju pravice do visoke ravni varstva okolja in izboljšanja kakovost okolja v skladu z načelom trajnostnega razvoja, kot je določeno v členu 37 Listine.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Za izvajanje predloga bodo potrebni človeški viri v Komisiji, kot je navedeno v priloženi oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga. Potrebe po človeških virih za Komisijo naj bi se pokrile z dodatnimi dodelitvami, kot je opisano v oceni finančnih posledic.

Pri izvajanju bo potrebna tudi podpora Evropske agencije za okolje, za kar bodo potrebna dodatna sredstva, kot je opisano v oceni finančnih posledic.

Stroški, ki jih bo imela Komisija pri razvoju in zagotavljanju osnovnih podatkov in rešitev na podlagi daljinskega zaznavanja, bodo kriti iz programa Copernicus. Stroški za posebne

rešitve, ki še niso na voljo, bodo kriti iz dodatnih virov, ki so v tej uredbi predvideni za Evropsko agencijo za okolje.

Ta predlog vključuje člene, v katerih je podrobno opisano nadaljnje delo, potrebno za izvajanje uredbe, vključno s pooblastilom za sprejemanje delegiranih ali izvedbenih aktov (na primer za pripravo določb o tehničnih specifikacijah in zbiranju podatkov za dodatne kazalnike, vključno s tistimi, za katere je potrebno združevanje podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem, in podatkov, pridobljenih s spremljanjem na tleh).

V oceni finančnih posledic, vključeni v ta predlog, so podrobno predstavljeni proračunske posledice ter potrebni človeški in upravni viri. Stroški dodatnih nalog, ki jih mora prevzeti Komisija, bodo kriti iz programa LIFE. Naloge, zaupane Evropski agenciji za okolje, se bodo financirale s prerazporeditvijo sredstev v okviru programa LIFE. Priložnosti v okvirnem programu EU za raziskave in inovacije, kot je prihodnje partnerstvo „Gozdovi in gozdarstvo za trajnostno prihodnost“, naj bi dodatno prispevale k razvoju izboljšanih, doslednih in posodobljenih podatkov o gozdovih v državah članicah.

5. DRUGI VIDIKI

• Načrti za izvedbo ter ureditev monitoringa, ocenjevanja in poročanja

Komisija bo najpozneje do začetka veljavnosti te uredbe pripravila načrt, ki bo temeljil na sklopu mejnikov in bo namenjen spremljanju izvajanja ukrepov, potrebnih za doseganje specifičnih ciljev (npr. sprejetja ukrepov za tehnično izvedbo usklajevanja in standardizacije podatkov ter okvira upravljanja) v določenem časovnem okviru.

Poleg tega bo v sodelovanju z državami članicami redno (vsaki dve leti) spremljala uvajanje in učinek ukrepov na podlagi naslednjih vidikov:

- števila podatkov o gozdovih s skupno opredelitvijo;
- števila podatkov o gozdovih, pridobljenih z usklajenimi ali standardiziranimi metodami zbiranja podatkov;
- posredovanja podatkov s strani držav članic v gozdni informacijski sistem za Evropo;
- dostopa do podatkov prek gozdnega informacijskega sistema za Evropo (povprečno število klikov/mesec);
- nacionalnih strategij za prilagajanja ter strategij za ocenjevanje in obvladovanje tveganja, ki temeljijo na skupnih kazalnikih;
- razvoja trga digitalnih storitev na področju gozdov (zlasti število MSP);
- števila prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov, ki so jih sprejele države članice;
- ravni usklajenosti prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov s skupnim sklopom temeljnih vidikov, ki jih je treba upoštevati;
- uporabe sredstev EU v podporo dejavnostim monitoringa.

Komisija bo uvedla tudi ocenjevanje na podlagi zgoraj navedenih vidikov ter Svetu in Parlamentu poročala o izvajanju uredbe pet let po začetku njene veljavnosti.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Ključne določbe predlagane uredbe so navedene v nadaljevanju.

Člen 1 določa predmet urejanja te uredbe za vzpostavitev okvira za monitoring gozdov. V njem so opredeljeni vodilna načela in splošni cilji uredbe, tudi v zvezi s prostovoljnim celovitim dolgoročnim načrtovanjem na ravni držav članic ter okrepljenim upravljanjem, ki bo potekalo med Komisijo in državami članicami.

Člen 3 vsebuje opis sistema monitoringa gozdov, ki ga bo vzpostavila in upravljala Komisija v sodelovanju z državami članicami, in njegovih elementov. Določa pravila in odgovornosti Komisije ter Evropsko agencijo za okolje zavezuje k zagotavljanju pomoči Komisiji pri izvajanju sistema monitoringa, vključno z gozdnim informacijskim sistemom za Evropo.

Člen 4 določa pravila, ki se uporabljajo za prvi element sistema monitoringa gozdov, tj. za geolocirani identifikacijski sistem za evidentiranje in lokalizacijo gozdnih enot.

Člen 5 določa pravila za okvir monitoringa za zbiranje podatkov o gozdovih (drugi element sistema monitoringa gozdov), pri čemer določa zahteve za Komisijo glede časovnih okvirov in zbiranja podatkov, kar zadeva standardizirane podatke o gozdovih, ter zahteve za države članice glede pogostosti, kar zadeva usklajene podatke o gozdovih. Poleg tega je Komisija v skladu s tem členom pooblaščen, da s sprejetjem delegiranih aktov spremeni specifikacije za standardizirane podatke o gozdovih, vključene v Prilogo I.

Člen 6 državam članicam omogoča, da se odločijo za izvzetje iz sodelovanja pri standardiziranem zbiranju podatkov o gozdovih, ki ga upravlja Komisija, in sicer tako, da zagotovijo nacionalne podatke, ki so skladni s standardiziranimi specifikacijami, in izvajajo ocenjevanje kakovosti.

Člen 7 vsebuje pravila, ki se uporabljajo za tretji element sistema za monitoring gozdov, tj. za okvir za izmenjavo podatkov o gozdovih, ter določajo zahteve glede časovnih okvirov in uskladitve za države članice ter ustrezno pooblastilo za Komisijo, da pripravi dodatna tehnična pravila. V njem so opredeljene zahteve za države članice in Komisijo, da dajo podatke na voljo javnosti, tudi v gozdnem informacijskem sistemu za Evropo. Komisija pa je v skladu s tem členom pooblaščen, da s sprejetjem delegiranih aktov spremeni specifikacije za usklajene podatke iz Priloge II.

Komisija in države članice morajo v skladu s členom 8 zbirati dodatne podatke o gozdovih ob upoštevanju ustreznih metodologij, Komisija pa je pooblaščen, da določi te takih metodologij.

Člen 9 določa odgovornost Komisije in držav članic za razvoj združljivih sistemov za izmenjavo podatkov ter na Komisijo prenaša pooblastilo, da sprejme pravila za zagotovitev združljivosti sistemov za shranjevanje in izmenjavo podatkov ter določi zaščitne ukrepe v zvezi z geolociranim območjem mest monitoringa.

Člen 10 določa vloge in odgovornosti Komisije in držav članic za zagotavljanje nadzora kakovosti podatkov ter na Komisijo prenaša pooblastilo, da z delegiranimi akti določi standarde točnosti in pravila za ocenjevanje kakovosti ter da z izvedbenimi akti določi posebna pravila za poročila o oceni in popravne ukrepe.

Člena 11 in 12 določata okvir upravljanja, v katerem so določena pravila in načela za usklajevanje in sodelovanje med Komisijo, državami članicami in ustreznimi regionalnimi deležniki, ter vlogo nacionalnih korespondentov.

Člen 13 državam članicam omogoča, da prilagodijo obstoječe celovite dolgoročne načrte za gozdove ali pripravijo nove, podrobneje opredeljuje vidike, ki jih je treba upoštevati v načrtih, in določa obveznost javne objave teh načrtov.

Člen 16 določa, da se bo Uredba pregledovala in da bo Komisija poročala o njenem izvajanju v petih letih po začetku njene veljavnosti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o okviru za monitoring odpornih evropskih gozdov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Gozdovi in druga gozdna zemljišča pokrivajo skoraj polovico površine Unije ter imajo ključno vlogo pri blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, ohranjanju in obnavljanju biotske raznovrstnosti, zagotavljanju močnega biogospodarstva, ki temelji na gozdarstvu, in uspešnih podeželskih območij, ohranjanju kulturne dediščine ter zagotavljanju priložnosti za rekreacijo in izobraževanje za dobrobit državljanov Unije. Gozdovi zagotavljajo bistvene ekosistemske storitve, kot so uravnavanje podnebja, čiščenje zraka, oskrba z vodo in urejanje voda, nadzor poplav in erozije, habitati za biotsko raznovrstnost ter genski viri. Zdravi gozdni ekosistemi podpirajo pomemben del biogospodarstva v Uniji, saj zagotavljajo surovine (les in neles, kot so hrana in zdravilne rastline) za različne sektorje, pri čemer razširjene vrednostne verige, ki temeljijo na gozdarstvu, trenutno zagotavljajo 4,5 milijona delovnih mest v Uniji. Gozdna zemljišča največ prispevajo k ponoru ogljika v Uniji in bi morale imeti ključno vlogo pri izpolnjevanju zavez iz Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: evropska podnebna pravila)⁴, vključno s ciljem Unije, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost, ter zavez iz zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“, zlasti novih obveznosti monitoringa, uvedenih z revidirano Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ v zvezi z

² UL C, , str. .

³ UL C, , str. .

⁴ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

⁵ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU,

Uredbo (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o LULUCF)⁶. Za gozdna zemljišča veljajo tudi druge obveznosti, kot so tiste v zvezi z zaščito vrst in habitatov v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS⁷, krčenjem gozdov v skladu z Uredbo (EU) 2023/1115 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o krčenju gozdov)⁸, obnovo narave v Uredbi (EU) [X/X] Evropskega parlamenta in Sveta⁹ ter energijo iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: direktiva o energiji iz obnovljivih virov)¹⁰. Gozdovi in gozdarstvo so ključni tudi za doseganje ključnih prednostnih nalog, kot je novi evropski Bauhaus¹¹ ali strategija EU za biogospodarstvo¹².

- (2) Vendar so suše, izbruhi podlubnikov in požari v naravi, ki so brez primere in so posledica podnebnih sprememb, v številnih državah članicah v zadnjih letih že povzročili znatno propadanje dreves ter začasno izgubo gozdov. Pogostost in resnost ekstremnih podnebnih in vremenskih dogodkov naj bi se še povečali. Velik delež gozdov Unije je ranljiv za njihove posledice, kar negativno vpliva na lastnike gozdov, gozdno-lesni sektor in vrednostne verige, na možnosti preživetja na podeželju in biotsko raznovrstnost gozdov ter na zmožnost gozdov za zagotavljanje ključnih ekosistemskih storitev, od katerih sta odvisna dobrobit državljanov Unije in biogospodarstvo v Uniji. Tveganja, kot so požari v naravi in izbruhi škodljivih organizmov, so čezmejne narave in se zaradi podnebnih sprememb povečujejo. To povzroča višje stroške za njihovo odpravljanje in prispeva k nestanovitnosti trga lesa. V evropskih gozdovih se že čutijo gospodarske posledice gozdnih požarov, ki znašajo približno 1,5 milijarde EUR na leto, zaradi višjih temperatur pa naj bi se do konca stoletja za več sto milijard EUR zmanjšala vrednost gozdnih zemljišč, kar naj bi bila posledica sprememb v sestavi vrst.
- (3) Za obravnavanje navedenih negativnih trendov in groženj, zagotovitev, da lahko gozdovi v Uniji v spreminjajočem se podnebju še naprej izpolnjujejo svoje številne funkcije, in ohranjanje gozdnih ekosistemov kot naravne dediščine so potrebni okrepljeno preprečevanje naravnih nesreč v gozdovih, pripravljenost in odzivanje nanje ter obnova po njih, okrepitev biotske raznovrstnosti za izboljšanje odpornosti

2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>.

⁶ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>.

⁷ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>.

⁸ Uredba (EU) 2023/1115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010 (UL L 150, 9.6.2023, str. 2), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj>.

⁹ Uredba (EU) X/XX Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... (UL ...).

¹⁰ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) (UL L 328, 21.12.2018, str. 82), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>.

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Novi evropski Bauhaus – Lepo, trajnostno, skupaj (COM(2021) 573 final).

¹² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Inovacije za trajnostno rast: Biogospodarstvo za Evropo (COM(2012) 60 final).

gozdov na vplive, ki jih povzročajo podnebne spremembe, večja zmogljivost za obvladovanje tveganj ter pristopi prilagodljivega gospodarjenja z gozdovi.

- (4) Države članice, lastniki gozdov in Unija lahko sprejmejo ustrezne ukrepe le, če imajo skladne, zanesljive, pravočasne in primerljive podatke ter pri tem čim bolj izkoristijo priložnosti v okviru digitalnega prehoda, vključno s tehnologijo za opazovanje Zemlje. V ta namen bi bilo treba vzpostaviti vseevropski sistem monitoringa gozdov za zbiranje in izmenjavo podatkov o gozdovih, ki bo podpiral informirano odločanje tako, da bo na primer omogočil pravočasno prepoznavanje, ocenjevanje in obravnavo nevarnosti, tveganj in škode v gozdovih. Glede na navedeno je bil v novi strategiji EU za gozdove do leta 2030 napovedan zakonodajni predlog o monitoringu gozdov, poročanju o njih in zbiranju podatkov, vključno s strateškimi načrti za gozdove in gozdarski sektor.
- (5) Zahvaljujoč konstelaciji satelitov programa Copernicus in drugih vesoljskih sredstev, dopolnjenih z rednimi operacijami slikanja iz zraka, je Unija opremljena z zanesljivimi, stroškovno učinkovitimi in vedno razpoložljivimi tehnologijami za opazovanje Zemlje. Te omogočajo odkrivanje in monitoring motenj v gozdovih, ki so posledica podnebnih sprememb, kot so požari v naravi, suše, nevihte in izbruhi škodljivih organizmov.
- (6) Poleg tega je treba pridobiti natančno in popolno sliko evropskih gozdov v Uniji, da bi ocenili njihovo ranljivost in odpornost na podnebne spremembe, ter zagotoviti učinkovite ukrepe za pomoč gozdovom pri prilagajanju na podnebne spremembe. V ta namen je treba zbrati ustrezne podatke o zdravju gozdov, biotski raznovrstnosti in strukturah gozda.
- (7) Večina nacionalnih podatkov o gozdovih se zbira z nacionalnimi popisi gozdov. Glavni poudarek je na monitoringu lesnih virov, čeprav so v nekaterih zbranih podatkih zajete tudi druge funkcije gozdov. Poleg tega na ravni Unije trenutno ni celovitega sistema, ki bi lahko zagotovil razpoložljivost primerljivih kakovostnih podatkov na vseh ustreznih področjih politike, vključno z odpornostjo gozdov in biotsko raznovrstnostjo. Še vedno obstajajo tudi izzivi v zvezi z združevanjem podatkov, pridobljenih z daljinskim zaznavanjem, in podatkov, pridobljenih s spremljanjem na tleh, saj podatki, pridobljeni na tleh, niso interoperabilni in dostopni, kar je pogosto povezano s pomisleki v zvezi z zaupnostjo podatkov. Na splošno je treba v sedanjem okviru za monitoring gozdov v Uniji dodatno razviti sistematično zbiranje in izmenjavo podatkov, ki sta skladna s skupnimi opisi ter dolgimi in primerljivimi visokoločljivostnimi časovnimi vrstami.
- (8) Hiter razvoj orodij in tehnologij za monitoring, zlasti na področju opazovanja Zemlje z vesoljskimi ali zračnimi sredstvi, ter hiter razvoj globalnih satelitskih navigacijskih sistemov, sta edinstvena priložnost, da se monitoring gozdov posodobi, digitalizira in standardizira ter tako zagotovi storitev za uporabnike gozdov in organe, ter da se podpre prostovoljno celovito dolgoročno načrtovanje in hkrati spodbudi rast trga Unije v zvezi s temi tehnologijami ter z njimi povezanimi novimi spretnostmi, tudi za mala in srednja podjetja (MSP). Danes je mogoče s storitvami opazovanja Zemlje zaznati hitre spremembe gozdne površine, na primer zaradi motenj v gozdovih, in izboljšati učinkovitost monitoringa gozdov. Vendar so za razvoj, preverjanje in umerjanje podatkovnih izdelkov, zagotovljenih z opazovanjem Zemlje, potrebne meritve na tleh. Poleg tega je zgolj z opazovanjem Zemlje za velika območja težko predvideti številne značilnosti, ki so povezane z motnjami v gozdovih ali biotsko raznovrstnostjo (npr.

pripisovanje vzrokov za motnje v gozdovih, količina odmrlega lesa, naravnost gozda ali prisotnost staroraslih gozdov).

- (9) Na področju okolja in biotske raznovrstnosti, podnebja, energije, biogospodarstva ter civilne zaščite obstaja več instrumentov politike Unije, ki neposredno ali posredno vplivajo na gozdove. Visokokakovostni sistem monitoringa gozdov, ki združuje dejavnosti opazovanja na tleh s podatki in rešitvami, pridobljenimi z opazovanjem Zemlje, bo omogočil spremljanje napredka pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev politike Unije ter s tem njihovo uspešno izvajanje in ocenjevanje. Na primer, države članice morajo imeti za izvajanje revidirane direktive o energiji iz obnovljivih virov informacije o lokaciji prvotnih in staroraslih gozdov. Poleg tega lahko dostop do obsežnih letnih podatkov o spremembah pokritosti z drevesi in obsegu motenj v gozdovih podpre države članice pri spremljanju sprememb zalog ogljika in poročanju o njih za namene uredbe o LULUCF. Ta pristop je v skladu z drugimi instrumenti Unije, kot je opazovalnica EU za krčenje in degradacijo gozdov ter s tem povezane dejavnike v okviru sporočila iz leta 2019 o okrepitvi ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov¹³, katere cilj je spremljati spremembe pri svetovnih gozdovih in s tem povezane dejavnike z zagotavljanjem zemljevidov svetovnih gozdov, informacij o dobavnih verigah in orodij za opazovanje Zemlje za analizo na regionalni in svetovni ravni.
- (10) Poleg tega naj bi razpoložljivost kakovostnih podatkov o gozdovih podprla uvajanje trajnostnih poslovnih modelov, kot so tehnologije za odvzem ogljika in rešitve za ogljično kmetovanje iz okvira Unije za certificiranje odvzemov ogljika v skladu z Uredbo [X/X] Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, ter tako spodbudila sprejetje in obsežno uvajanje trajnostnih praks ogljičnega kmetovanja in shranjevanja ogljika po vsej Uniji, saj bi zmanjšala stroške za upravljavce gozdov, ki se odločijo sodelovati v takih shemah.
- (11) Glede na navedeno bi morala Komisija v sodelovanju z državami članicami vzpostaviti sistem monitoringa gozdov na podlagi treh elementov, ki bi jih bilo treba začeti uporabljati postopoma: geolociranega identifikacijskega sistema za gozdne enote, okvira za zbiranje podatkov o gozdovih in okvira za izmenjavo podatkov. Sistem monitoringa gozdov bi moral omogočati zbiranje podatkov na podlagi opazovanja Zemlje in georeferenciranega opazovanja na tleh ter zagotoviti interoperabilnost z drugimi obstoječimi elektronskimi podatkovnimi zbirkami in geografskimi informacijskimi sistemi, vključno s tistimi, ki so pomembni za spremljanje dejavnosti iz uredbe o LULUCF in za spremljanje blaga, ki ne povzroča krčenja gozdov, v skladu z uredbo o krčenju gozdov. V sistemu monitoringa gozdov bi morala biti upoštevana načela, določena v najnovejšem evropskem okviru interoperabilnosti¹⁵.
- (12) Za zagotovitev skladnega spremljanja podatkov o gozdovih je treba najprej opredeliti in lokalizirati gozdne enote s podobnimi osnovnimi značilnostmi, kot so najmanjša

¹³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov z dne 23. julija 2019 (COM(2019) 352 final).

¹⁴ Uredba (EU) X/XX Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi okvira Unije za certificiranje odvzemov ogljika (UL ...).

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Evropski okvir interoperabilnosti – strategija za izvajanje z dne 23. marca 2017 (COM(2017) 134 final).

površina, gostota pokritosti z drevesi in glavni tip gozda. V ta namen bi moral geolocirani identifikacijski sistem omogočati pravilno evidentiranje in lokalizacijo območij z gozdovi, kar bi omogočilo sledenje sprememb gozdne površine in značilnosti gozdov skozi čas. Da bi zagotovili zadostno raven natančnosti, bi moral biti sistem skladen z minimalnim standardom v smislu obsega, razviti pa bi ga bilo treba na podlagi standardiziranega pristopa.

- (13) Podatki o gozdovih, ki se bodo zbirali v skladu s to uredbo, odražajo potrebe po podatkih za podporo politikam Unije na področjih blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, preprečevanja in obvladovanja tveganja nesreč ter biotske raznovrstnosti in biogospodarstva. Sistem zbiranja podatkov o gozdovih bi moral temeljiti na različnih podatkovnih nizih: standardiziranih podatkih, ki jih bo upravljala Komisija in ki se bodo zbirali predvsem z opazovanjem Zemlje prek satelitov programa Copernicus z uporabo tehničnih protokolov, ter usklajenih podatkih, h katerim bi morale države članice prispevati s sistematičnim zbiranjem podatkov z uporabo lastnih raziskav na podlagi mreže vzorčnih parcel, kot so nacionalni popisi gozdov ali druge mreže mest monitoringa, te podatke pa bi morale dopolniti z orodji za opazovanje Zemlje, kadar so na voljo in je to ustrezno.
- (14) Da bi zagotovili najcelovitejšo sliko stanja in razmer v gozdovih v Uniji, bi morale imeti države članice možnost, da se odločijo, da ne bodo uporabile storitve, ki jo zagotavlja Komisija, in da k standardiziranemu zbiranju podatkov, ki ga upravlja Komisija, prispevajo z lastnimi viri. To naj bi državam članicam, ki imajo vzpostavljene sisteme monitoringa, omogočilo, da prispevajo svoje nacionalne nabore podatkov, kot so podatki *in situ* ali podatki, pridobljeni z operacijami v zraku, ki niso na voljo po vsej Uniji, ne da bi pri tem nosile breme v zvezi z viri, kar je v skladu z načelom subsidiarnosti. Poleg tega naj bi dopolnilna uporaba sistemov monitoringa iz zraka prispevala h količinski opredelitvi vpliva gozdnih požarov za načrtovanje sanacije požganega območja, zaradi česar bi se z učinkovitejšim upravljanjem po požarih zmanjšali stroški za države članice in lastnike gozdov. Če se države članice odločijo, da ne bodo uporabile storitev, ki jih zagotavlja Komisija, podatke zbirajo v skladu s tehničnimi specifikacijami iz te uredbe in vsako leto ocenijo kakovost teh podatkov.
- (15) Da bi zmanjšali stroške in olajšali dostop do podatkov o gozdovih, bi bilo treba z okvirom za izmenjavo podatkov o gozdovih zagotoviti, da dajo države članice in Komisija take podatke na voljo javnosti, med drugim v gozdnem informacijskem sistemu za Evropo. Države članice bi morale imeti možnost, da še naprej uporabljajo svoje obstoječe sisteme zbiranja podatkov. Za namene usklajevanja bi si morale izmenjavati podatke v skladu s tehničnimi specifikacijami, vključenimi v Uredbo, ki temeljijo na obstoječih referenčnih opisih in metodah. Kar zadeva podatke o območju mest monitoringa, ki se v okviru večine nacionalnih popisov gozdov trenutno obravnavajo kot zaupni, bi bilo treba za njihovo izmenjavo pripraviti zaščitne ukrepe, ki so skladni z ustreznimi zahtevami EU in ki zagotavljajo, da zaupnost takih podatkov ni ogrožena. Okvir za izmenjavo podatkov o gozdovih bi moral z geografsko lokalizacijo podatkov, ki jih izmenjujejo države članice, omogočiti lažje povezovanje teh informacij s posameznimi gozdnimi enotami.
- (16) Trenutno se v Uniji ne spremljajo vsi podatki, pomembni za gozdove, ter se ne sporočajo v obstoječih okvirih Unije in mednarodnih okvirih, saj primanjkuje sistemov zbiranja podatkov in usklajenih metodologij, na primer podatkov, pomembnih za spremljanje napredka pri prilagajanju podnebnim spremembam, kot se zahteva v skladu s členoma 5 in 6 evropskih podnebnih pravil. Zato bi bilo treba s to uredbo

določiti, da se taki dodatni podatki o gozdovih vključijo v sistem monitoringa gozdov, če Komisija ob podpori evropskega partnerstva za gozdarsko znanost, oblikovanega prek njenega Skupnega raziskovalnega središča, razvije ustrezne metodologije. Tehnične specifikacije za te dodatne podatke o gozdovih bi bilo treba razviti postopoma z izvedbenimi akti v tesnem sodelovanju z državami članicami, pri čemer bi bilo treba upoštevati najpomembnejše prednostne naloge politike, finančno in tehnično izvedljivost ter morebitno upravno breme za države članice.

- (17) Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja določa objavo podatkov javnega sektorja v prosto dostopni obliki in v odprtem formatu. Splošni cilj navedene direktive je nadaljnja krepitev podatkovnega gospodarstva Unije s povečanjem količine podatkov javnega sektorja, ki so na voljo za ponovno uporabo, zagotavljanjem poštene konkurence in enostavnega dostopa do informacij javnega sektorja ter krepitevijo čezmejnih inovacij na podlagi podatkov. Glavno načelo navedene direktive je, da bi bilo treba zagotoviti vgrajeno in privzeto odprtost državnih podatkov. Cilj Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ je zagotoviti pravico do dostopa do informacij o okolju v državah članicah v skladu z Aarhuško konvencijo iz leta 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: Aarhuška konvencija). Aarhuška konvencija vključuje obsežne obveznosti v zvezi z dajanjem informacij o okolju na voljo na zahtevo in dejavnim razširjanjem takih informacij. Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ zajema tudi izmenjavo prostorskih informacij, vključno s podatkovnimi nizi o različnih okoljskih temah. Določbe te uredbe v zvezi z dostopom do informacij in ureditvami izmenjave podatkov bi se morale dopolnjevati z navedenimi direktivami, da se ne bi vzpostavila ločena pravna ureditev, zato ne bi smele posegati v direktive (EU) 2019/1024, 2003/4/ES in 2007/2/ES. V skladu z navedenimi direktivami izmenjava podatkov o gozdovih na podlagi te uredbe ne bi smela negativno vplivati na nacionalno varnost in obrambo.
- (18) Komisija in države članice bi, da bi zagotovile združljivost sistemov shranjevanja in izmenjave podatkov za zbiranje in izmenjavo podatkov o gozdovih v sistemu monitoringa gozdov, morale sodelovati ter pri tem vključiti tudi specializirane organe.
- (19) Sistem monitoringa gozdov bi moral zagotoviti, da so izmenjani podatki zanesljivi in preverljivi. Komisija in države članice bi morale zato nadzorovati kakovost in popolnost podatkov o gozdovih, zbranih v sistemu monitoringa gozdov. Kadar bi ocena kakovosti razkrila pomanjkljivosti sistema, bi jih morale države članice odpraviti ter Komisiji predložiti oceno in popravne ukrepe. Glede na to bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za pripravo pravil in postopkov za zagotovitev kakovosti sistema monitoringa gozdov, pri čemer bi morala upoštevati, da je treba dodatno upravno breme za MSP čim bolj zmanjšati.

¹⁶ Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (prenovitve) (UL L 172, 26.6.2019, str. 56), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>.

¹⁷ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj>.

¹⁸ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj>.

- (20) V podporo državam članicam pri monitoringu gozdov in prostovoljnemu celovitemu dolgoročnemu načrtovanju bi bilo treba s to uredbo vzpostaviti okvir upravljanja za usklajevanje in sodelovanje med Komisijo in državami članicami ter med državami članicami samimi, da bi se izboljšali kakovost, pravočasnost in zajem podatkov o gozdovih. Okvir upravljanja bi moral biti vključujoč in znanstveno podprt, njegov cilj pa bi moral biti nadaljnje izboljšanje zanesljivosti znanstvenega svetovanja in kakovosti celovitih dolgoročnih načrtov, s čimer bi se olajšala izmenjava znanja in dobrih praks. S tem okvirom upravljanja bi bilo treba zagotoviti sodelovanje pristojnih organov, odgovornih za različne cilje politike, ki odražajo večnamenskost gozdov, ter neodvisnih strokovnjakov v skladu s Sklepom [X/X] Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹. Vsaka država članica bi morala za izvajanje tega okvira upravljanja imenovati nacionalnega korespondenta in o tem obvestiti Komisijo; nacionalni korespondent bi moral imeti vlogo glavne kontaktne točke za vse dejavnosti, povezane s sistemom monitoringa gozdov in prostovoljnim celovitim dolgoročnim načrtovanjem. Države članice in Komisija bi morale uporabiti tudi obstoječe regionalne strukture institucionalnega sodelovanja, vključno s tistimi iz regionalnih konvencij ter drugih forumov in postopkov, ki se nanašajo na gozdove.
- (21) Za podporo celovitemu pristopu na zadevnih področjih politike in zagotovitev odpornosti gozdov Unije bi bilo treba s to uredbo državam članicam omogočiti, da pripravijo prostovoljne celovite dolgoročne načrte za gozdove ali po potrebi prilagodijo svoje obstoječe dolgoročne strategije ali načrte za gozdove ob upoštevanju vidikov, določenih v tej uredbi, pri čemer bi se upoštevali tudi socialno-ekonomski vidiki. Z razvojem takega celovitega pristopa bi se povečala skladnost pri uresničevanju ciljev Unije, saj bi bili v načrte vključeni skupni vidiki, ki bi zajemali tudi omogočitvene elemente, kot so potrebne naložbe ter usposabljanje in krepitev zmogljivosti za podporo izpopolnjevanju upravljavcev gozdov. Načrti bi morali biti javno dostopni in odražati srednje- do dolgoročne obete, med drugim tudi za leti 2040 in 2050.
- (22) Za zagotovitev dobrega delovanja sistema monitoringa gozdov bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za spremembo in dopolnitev te uredbe, da tehnične specifikacije podatkov o gozdovih prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku ter sprejme standarde točnosti za podatke in pravila o ocenjevanju kakovosti. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, med drugim s strokovnjaki, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016²⁰. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (23) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s tehničnimi pravili in postopki za izmenjavo in

¹⁹ Sklep (EU) X/X Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o spremembi Odločbe Sveta 89/367/EGS o ustanovitvi Stalnega odbora za gozdarstvo (UL ...).

²⁰ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 (UL L 123, 12.5.2016, str. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

usklajevanje podatkov o gozdovih; metodologijami za zbiranje nekaterih podatkov o gozdovih in dodatnimi določitvami njihovih opisov; postopki in formati, s katerimi bo zagotovljena združljivost sistemov shranjevanja in izmenjave podatkov ter s katerimi bodo vzpostavljeni zaščitni ukrepi za ohranjanje zaupnosti, da se informacije, ki so povezane z geolociranim območjem mest monitoringa, vključijo v navedene sisteme shranjevanja in izmenjave podatkov; vsebino poročil o oceni kakovosti podatkov in ureditvami za njihovo predložitev Komisiji ter opisom popravilnih ukrepov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²¹.

- (24) Komisija bi morala to uredbo pregledovati ob upoštevanju ustreznih sprememb zakonodaje Unije, mednarodnih okvirov, tehnološkega in znanstvenega napredka ter dodatnih potreb po monitoringu. Pri pregledu bi bilo treba oceniti tudi kakovost usklajevanja podatkov in se zlasti vprašati, ali usklajevanje povzroča pretirane negotovosti pri ocenjenih vrednostih, ki bi upravičile potrebo po vzpostavitvi standardiziranega zbiranja podatkov. Komisija bi morala pet let po začetku veljavnosti te uredbe poročati o njenem izvajanju.
- (25) Gozdovi Unije in trajnostno gospodarjenje z gozdovi so ključni za evropski zeleni dogovor in njegove cilje. Unija ima vrsto pristojnosti, ki se lahko nanašajo tudi na gozdove, kot so pristojnosti na področjih podnebja, okolja, razvoja podeželja in preprečevanja nesreč. Gozdovi in gozdarstvo v okviru teh področij skupne pristojnosti Unije ne spadajo v izključno pristojnost držav članic. Ciljev te uredbe, tj. zagotoviti visoko kakovost in primerljivost podatkov o gozdovih, zbranih v Uniji, ter spodbujati prostovoljni razvoj celovitega dolgoročnega načrtovanja na ravni držav članic, ki podpira odpornost gozdov Unije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, temveč se zaradi obsega in učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije. Unija lahko zato sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba določa okvir Unije za monitoring gozdov z določitvijo pravil za:
 - (a) zagotavljanje pravočasnosti, točnosti, doslednosti, preglednosti, primerljivosti in popolnosti podatkov o gozdovih v Uniji ter njihove javne dostopnosti;
 - (b) podpiranje prostovoljnega razvoja celovitih dolgoročnih načrtov na ravni držav članic po vključujočem, medsektorskem in prilagodljivem pristopu, ki temelji na dokazih;

²¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>.

- (c) vzpostavitev okrepljenega upravljanja med Komisijo in državami članicami.
- 2. Ta uredba določa pravila o zbiranju in omogočanju dostopa za informacije v podporo:
 - (d) izvajanju zakonodaje in politik Unije, ki se nanašajo na ohranjanje, obnovo in trajnostno rabo gozdnih ekosistemov in njihovih storitev, s posebnim poudarkom na cilju povečati odpornost gozdov in omogočiti zaščito večnamenskosti gozdov, tudi v zvezi s:
 - (a) prilagajanjem na podnebne spremembe in njihovo ublažitvijo;
 - (b) biotsko raznovrstnostjo;
 - (c) preprečevanjem in obvladovanjem tveganja nesreč;
 - (d) zdravjem gozdov;
 - (e) uporabo gozdne biomase za različne socialno-ekonomske namene;
 - (f) invazivnimi tujerodnimi vrstami;
 - (e) nacionalnim gospodarjenjem z gozdovi in celovitim dolgoročnim načrtovanjem gozdov, ki ju izvajajo države članice, med drugim za povečanje odpornosti gozdov na požare v naravi, škodljive organizme, suše in druge motnje.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „geolocirane informacije“ pomeni informacije, navedene in shranjene na način, ki omogoča njihovo evidentiranje in lokalizacijo s posebno natančnostjo in točnostjo;
- (2) „geografski informacijski sistem“ pomeni računalniški sistem, ki omogoča pridobivanje, shranjevanje, analiziranje in prikazovanje geolociranih informacij;
- (3) „gozdna enota“ pomeni geolocirano območje, ki je dovolj homogeno gozdno območje, kot je določeno z opazovanjem Zemlje in z uporabo katerega koli drugega ustreznega pomožnega sloja geolociranih informacij, kot je gostota pokritosti z drevesi, upravna meja ali topografska meja v nacionalnem sistemu kartiranja;
- (4) „podatki o gozdovih“ pomeni informacije v zvezi s stanjem in razmerami v gozdnih ekosistemih ter njihovo uporabo, vključno z osnovnimi podatki in zbirnimi podatki, pridobljenimi iz takih informacij;
- (5) „opazovanje Zemlje“ pomeni zbiranje podatkov o fizikalnih, kemičnih in bioloških sistemih Zemlje s tehnologijami daljinskega zaznavanja, kot so sateliti ali zračne platforme, ki so opremljeni s tehnologijo za slikanje ali drugimi senzorji, v kombinaciji s podatki *in situ*, kadar je to primerno;
- (6) „gozd“ pomeni zemljišče, ki obsega več kot 0,5 hektarja, z drevesi, višjimi od 5 metrov, in zastornostjo z drevesi, večjo od 10 %, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova *in situ*, razen zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi. Vključuje območja z drevesi, vključno s skupinami mladih naravno rastočih dreves, ali nasade, ki še niso dosegli minimalnih vrednosti zastornosti z drevjem, enakovredne stopnje založenosti ali minimalne višine dreves, vključno s katerim koli območjem, ki je običajno del gozda, vendar na njem začasno ni dreves zaradi človeških posegov, kot

je sečnja, ali naravnih vzrokov, vendar za katero se lahko pričakuje, da bo ponovno pogozdeno;

- (7) „druga gozdna zemljišča“ pomeni zemljišča, ki niso gozd in obsegajo več kot 0,5 hektarja, z drevesi, višjimi od 5 metrov, in zastornostjo z drevesi od 5 do 10 %, ali drevesi, ki lahko dosežejo ta pragova *in situ*, ali kombinirano zastornostjo iz grmičevja, grmovja in dreves, ki presega 10 %. Ne vključuje zemljišč, ki so pretežno v kmetijski ali urbani rabi;
- (8) „usklajevanje podatkov“ pomeni postopek, v katerem se uporabljajo razpoložljivi podatki, zbrani z različnimi sistemi monitoringa, za izpeljavo primerljivih ocenjenih vrednosti, ki ustrezajo dogovorjenemu referenčnemu opisu;
- (9) „standardizacija“ pomeni rezultat postopka vzpostavitve in uporabe skupnih standardov za podatke, da se zagotovijo dosledno in natančno zbiranje, shranjevanje in uporaba podatkov po vsej Uniji;
- (10) „podatki *in situ*“ pomeni podatke, zbrane na terenu prek mreže mest monitoringa v skladu s standardiziranimi protokoli. Ti podatki vključujejo geolocirano območje meritve, ki je bilo med drugim georeferencirano s storitvami globalnega satelitskega navigacijskega sistema.

POGLAVJE 2

MONITORING GOZDOV

Člen 3

Sistem monitoringa gozdov

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami v skladu s členom 11 vzpostavi in upravlja sistem monitoringa gozdov, ki vsebuje naslednje elemente:
 - (a) geolocirani identifikacijski sistem za evidentiranje in lokalizacijo gozdnih enot, kot je določeno v členu 4;
 - (b) okvir za zbiranje podatkov o gozdovih, kot je določen v členih 5 in 8;
 - (c) okvir za izmenjavo podatkov o gozdovih, kot je določen v členu 7.
2. Sistem monitoringa gozdov je sestavljen iz elektronskih podatkovnih zbirk in geografskih informacijskih sistemov ter omogoča izmenjavo in povezovanje podatkov o gozdovih z drugimi elektronskimi podatkovnimi zbirkami in geografskimi informacijskimi sistemi, vključno s tistimi, razvitimi v skladu z delom 3 Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta²² ter členom 33 Uredbe (EU) 2023/1115.

Sistem monitoringa gozdov zagotavlja redno in sistematično zbiranje:

²² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>.

- (a) podatkov o gozdovih na podlagi ortofoto posnetkov iz zraka ali vesolja, ki jih zagotavljajo sateliti Sentinel programa Copernicus ali drugi enakovredni sistemi;
 - (b) podatkov *in situ* prek mreže mest monitoringa.
- 3. Komisija lahko zaprosi za pomoč specializirane organe, da bi olajšala vzpostavitev in delovanje sistema monitoringa gozdov ter pristojnim organom držav članic zagotovila tehnično svetovanje o monitoringu gozdov.
- 4. Evropska agencija za okolje pomaga Komisiji pri izvajanju sistema monitoringa gozdov ter tudi pri razvoju in upravljanju gozdnega informacijskega sistema za Evropo.
- 5. Komisija podatke, pridobljene z opazovanjem Zemlje, ki jih pripravlja, brezplačno posreduje organom držav članic, pristojnim za sistem monitoringa gozdov, ali izvajalcem storitev, ki jih ti organi pooblastijo, da jih zastopajo.

Člen 4

Geolocirani identifikacijski sistem za gozdne enote

- 1. Komisija vzpostavi geolocirani identifikacijski sistem za evidentiranje in lokalizacijo gozdnih enot (v nadaljnjem besedilu: identifikacijski sistem), ki začne delovati [*Urad za publikacije: vstavite datum – 12 mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe*].
- 2. Identifikacijski sistem je geografski informacijski sistem. Komisija na podlagi podatkov ortofoto posnetkov iz zraka ali vesolja vzpostavi in redno posodablja identifikacijski sistem z enotnim standardom, ki zagotavlja raven točnosti, ki ustreza vsaj točnosti merila kartiranja 1:100 000.
- 3. Identifikacijski sistem:
 - (a) omogoča natančno evidentiranje in lokalizacijo gozdnih površin ter v primeru vzpostavitve metodologij v skladu s členom 8(3) drugih gozdnih zemljišč po vsej Uniji;
 - (b) se uporablja za edinstveno opredelitev gozdnih enot na podlagi kombinacije podatkov o gozdovih iz člena 5(2) in člena 8(1);
 - (c) omogoča lažje odkrivanje in ugotavljanje lokacije spremembe med zemljiščem, na katerem se nahaja gozd, in zemljiščem, na katerem se ne.

Člen 5

Okvir za zbiranje podatkov o gozdovih

- 1. Okvir za zbiranje podatkov o gozdovih se vzpostavi do [*Urad za publikacije: vstavite datum – 12 mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe*] za zbiranje podatkov o gozdovih iz odstavka 2 in do [*Urad za publikacije: vstavite datum – 30 mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe*] za zbiranje podatkov o gozdovih iz odstavka 3.
- 2. Komisija v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Priloge I zbira podatke o gozdovih in tako zagotovi njihovo standardizacijo, in sicer v zvezi z naslednjimi vidiki:

- (a) gozdna površina;
 - (b) gostota pokritosti z drevesi;
 - (c) tip gozda;
 - (d) povezljivost gozdov;
 - (e) osutost;
 - (f) gozdni požari;
 - (g) ocena tveganja požarov v naravi;
 - (h) motnje v drevesnem pokrovu.
3. Države članice tako pogosto, kot je določeno v Prilogi II, zbirajo naslednje podatke o gozdovih:
- (a) gozd, ki je na voljo za oskrbo z lesom, in gozd, ki ni na voljo za oskrbo z lesom;
 - (b) prostornina rastočega staleža;
 - (c) neto letni prirastek;
 - (d) struktura sestoja;
 - (e) sestava in bogastvo drevesnih vrst;
 - (f) tip evropskega gozda;
 - (g) odstranjevanje;
 - (h) odmrli les;
 - (i) lokacija gozdnih habitatov na območjih Natura 2000;
 - (j) številčnost splošno razširjenih gozdnih ptic;
 - (k) lokacija prvotnih in staroraslih gozdov;
 - (l) zavarovane gozdne površine;
 - (m) proizvodnja lesnih proizvodov in trgovina z njimi;
 - (n) gozdna biomasa za bioenergijo.
4. Države članice za namene odstavka 3, točke (a) do (h), zbirajo podatke *in situ* na podlagi raziskav na tleh v kombinaciji s podatki, pridobljenimi z opazovanjem Zemlje, če so na voljo, in podatki iz drugih ustreznih virov informacij. Raziskave na tleh temeljijo na mreži mest monitoringa, ki so tipična za gozdno površino države članice iz odstavka 2, točka (a), in skladna z njim.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 14 spremeni tehnične specifikacije iz Priloge I ter jih prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku.

Člen 6

Izvzetje iz sodelovanja

1. Države članice se lahko v zvezi z zbiranjem podatkov o gozdovih iz člena 5(2) odločijo, da ne bodo uporabile storitve, ki jo zagotavlja Komisija, in da bodo k delovanju sistema monitoringa gozdov iz člena 3 prispevale z lastnimi podatki.
2. Če se država članica odloči za možnost iz odstavka 1:
 - (a) zbira podatke o gozdovih iz člena 5(2) v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Priloge I;
 - (b) izmenjuje podatke o gozdovih iz člena 5(2) v skladu s členom 7(2);
 - (c) vsako leto oceni kakovost zbranih podatkov v skladu s členom 10.

Člen 7

Okvir za izmenjavo podatkov o gozdovih

1. Države članice si od [Urad za publikacije: vstavite datum – 30 mesecev po datumu začetka veljavnosti te uredbe] izmenjujejo najnovejše razpoložljive podatke o gozdovih iz člena 5(3) v skladu s tehničnimi specifikacijami iz Priloge II, tako da jih dajo na voljo javnosti. Države članice zagotovijo uskladitev podatkov, tako da si zbirne podatke o gozdovih izmenjujejo skladu z opisi iz Priloge II. Izmenjava podatkov o geolociranem območju mest monitoringa je odvisna od vzpostavitve zaščitnih ukrepov iz člena 9(2).
2. Države članice in Komisija zagotovijo, da so podatki iz člena 5(2) in (3) ter člena 8(1) javno dostopni v odprtem formatu, ki je strojno berljiv ter zagotavlja interoperabilnost in ponovno uporabo v skladu s členom 5 Direktive (EU) 2019/1024.
3. Komisija da v gozdnem informacijskem sistemu za Evropo javnosti na voljo naslednje podatke:
 - (a) podatke, zbrane v skladu s členom 5(2);
 - (b) podatke, zagotovljene v skladu z odstavkom 1 tega člena, razen geolociranega območja mest monitoringa;
 - (c) podatke, izmenjane v skladu s členom 6(2), točka (b);
 - (d) podatke, zbrane v skladu s členom 8(1).
4. Države članice lahko podatke, ki se izmenjujejo prek okvira za izmenjavo podatkov o gozdovih, uporabijo za razvoj prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov za gozdove iz člena 13 te uredbe in za namene člena 14 Uredbe (EU) 2018/841.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 14 spremeni tehnične specifikacije iz Priloge II za njihovo prilagoditev tehničnemu in znanstvenemu napredku.

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem izvedbenih aktov določi tehnična pravila in postopke za izmenjavo in usklajevanje podatkov o gozdovih na podlagi te uredbe. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

Člen 8

Dodatni podatki o gozdovih

1. Komisija in države članice podatke o gozdovih iz Priloge III zbirajo postopoma, če se sprejmejo izvedbeni akti iz odstavka 3 tega člena.
2. Komisija in države članice za namene odstavka 1 uporabijo podatke, pridobljene z opazovanjem Zemlje, ali podatke *in situ*, kar zadeva podatke o gozdovih iz točk (a) do (c) Priloge III, pa kombinacijo podatkov, pridobljenih z opazovanjem Zemlje, podatkov *in situ* in drugih ustreznih virov informacij.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem izvedbenih aktov določi metodologije za zbiranje podatkov o gozdovih iz Priloge III, vključno s tehničnimi specifikacijami, in podrobneje opredeli opise podatkov o gozdovih iz navedene priloge. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

Člen 9

Združljivi sistemi za shranjevanje in izmenjavo podatkov

1. Komisija in države članice sodelujejo pri razvoju združljivih sistemov za shranjevanje in izmenjavo podatkov o gozdovih v okviru sistema monitoringa gozdov, pri tem pa jim pomagajo specializirani organi iz člena 3(3).
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi pravil o postopkih in formatih, ki jih je treba uporabiti za zagotavljanje združljivosti sistemov za shranjevanje in izmenjavo podatkov iz odstavka 1, ter določitvi zaščitnih ukrepov za ohranjanje zaupnosti z namenom vključitve informacij, povezanih z geolociranim območjem mest monitoringa, v navedene sisteme za shranjevanje in izmenjavo podatkov. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

Člen 10

Nadzor kakovosti podatkov

1. Komisija in države članice so odgovorne za kakovost in popolnost podatkov o gozdovih, ki jih zbirajo in izmenjujejo v okviru sistema monitoringa gozdov.
2. Države članice vsako leto ocenijo kakovost podatkov, ki se izmenjujejo v skladu s to uredbo.

Kadar ocena razkrije pomanjkljivosti v podatkih, države članice sprejmejo ustrezne popravne ukrepe. Države članice Komisiji predložijo poročila o oceni kakovosti podatkov ter po potrebi opis popravnih ukrepov in časovni raspored za njihovo izvedbo do 1. julija v letu, ki sledi koledarskemu letu, v katerem je bila ugotovljena pomanjkljivost.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 14 dopolni to uredbo, tako da določi standarde točnosti za podatke, ki se

izmenjujejo na podlagi te uredbe, ter pravila o ocenjevanju kakovosti iz odstavka 2 tega člena in člena 6(2), točka (c).

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da s sprejetjem izvedbenih aktov določi vsebino poročil o oceni kakovosti podatkov, ureditve za njihovo predložitev Komisiji ter opis popravnihi ukrepov iz odstavka 2, drugi pododstavek. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 15(2).

POGLAVJE 3

CELOSTNO UPRAVLJANJE

Člen 11

Usklajevanje in sodelovanje

1. Države članice in Komisija usklajujejo svoja prizadevanja in sodelujejo, da bi izboljšale kakovost, pravočasnost in zajem podatkov o gozdovih.
2. Komisija države članice na njihovo prošnjo podpira pri razvoju ali prilagajanju njihovih prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov za gozdove iz člena 13 z zagotavljanjem informacij o vsebini temeljnih znanstvenih spoznanj ter s spodbujanjem izmenjave znanja in dobrih praks.
3. Države članice med seboj sodelujejo in usklajujejo svoje ukrepe za izboljšanje kakovosti, pravočasnosti in zajema podatkov o gozdovih. Tako sodelovanje in usklajevanje temeljita na odprti znanstveni razpravi in sta namenjena spodbujanju nepristranskega znanstvenega svetovanja.
4. Države članice in Komisija lahko uporabijo obstoječe strukture regionalnega institucionalnega sodelovanja, vključno s tistimi iz regionalnih konvencij ter drugih forumov in postopkov, ki se nanašajo na gozdove.

Člen 12

Nacionalni korespondenti

1. Vsaka država članica določi nacionalnega korespondenta in o tem obvesti Komisijo.
2. Nacionalni korespondent opravlja zlasti naslednje naloge:
 - (a) usklajuje pripravo podatkov o gozdovih, ki se izmenjujejo v skladu s to uredbo, ob upoštevanju vseh pristojnih organov, vključno z organi, odgovornimi za preprečevanje in obvladovanje tveganja nesreč;
 - (b) usklajuje udeležbo ustreznih strokovnjakov na sestankih strokovnih skupin, ki jih organizirajo Komisija in drugi ustrezní organi.
3. Nacionalni korespondent ima vlogo kontaktne točke za izmenjavo informacij med Komisijo in državo članico za pripravo ali prilagoditev prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov iz člena 13. Kadar pri razvoju ali prilagoditvi prostovoljnega celovitega dolgoročnega načrta za gozdove sodeluje več organov v državi članici, je za usklajevanje tega dela odgovoren nacionalni korespondent.

Člen 13

Prostovoljni celoviti dolgoročni načrti

1. Države članice se spodbujajo k razvoju celovitih dolgoročnih načrtov za gozdove ali k prilagoditvi njihovih obstoječih celovitih dolgoročnih načrtov ali strategij za gozdove, pri čemer upoštevajo srednje- do dolgoročne obete, med drugim tudi za leti 2040 in 2050.
2. Kadar države članice pripravijo ali prilagodijo načrte iz odstavka 1, se jih spodbuja, da pri tem zajamejo vidike iz Priloge IV.
3. Države članice spodbujajo dejavno sodelovanje vseh deležnikov pri razvoju svojih celovitih dolgoročnih načrtov za gozdove. Države članice načrte javno objavijo.

POGLAVJE 4

KONČNE DOLOČBE

Člen 14

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji iz tega člena.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 5(5), člena 7(5), prvi pododstavek, in člena 10(3) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [Urad za publikacije: vstavite datum – datum začetka veljavnosti te uredbe].
3. Prenos pooblastila iz člena 5(5), člena 7(5), prvi pododstavek, in člena 10(3) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akti, sprejeti na podlagi člena 5(5), člena 7(5), prvi pododstavek, in člena 10(3), začnejo veljati le, če jim niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 15

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta člen se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 16

Pregled

1. Pregledujejo se vsi vidiki te uredbe, pri čemer se upoštevajo ustrezne spremembe zakonodaje Unije in mednarodnih okvirov, tehnološki in znanstveni napredek, dodatne potrebe po monitoringu ter kakovost podatkov, ki se izmenjujejo na podlagi te uredbe.
2. Komisija [*Urad za publikacije: vstavite datum – pet let po začetku veljavnosti te uredbe*] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe.

Člen 17

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. *Splošni cilji*

1.4.2. *Specifični cilji*

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

1.4.4. *Kazalniki smotrnosti*

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

1.5.4. *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

1.5.5. *Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev*

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o monitoringu in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice**
- 3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve**
 - 3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje*
 - 3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve*
 - 3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih*
 - 3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke**

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za monitoring odpornih evropskih gozdov

V to oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga so vključeni tudi viri Evropske agencije za okolje, ki so povezani s predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremljanju in odpornosti tal (zakonodaja o spremljanju tal) (COM(2023) 416).

1.2. Zadevna področja

09 – Okolje in podnebni ukrepi

Dejavnosti:

09 02 – Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)

09 10 – Evropska agencija za okolje (EEA)

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa²³**

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Cilj predlagane uredbe je prispevati k reševanju velikih družbenih izzivov glede:

- doseganja podnebne nevtralnosti in odpornosti proti podnebnim spremembam,
- obrat trenda izgube biotske raznovrstnosti in izpolnjevanja mednarodnih zavez glede biotske raznovrstnosti,
- obravnave tveganj, povezanih z zdravjem in odpornostjo gozdov,
- izpolnjevanja mednarodnih zavez o ohranjanju biotske raznovrstnosti in podnebnih spremembah.

1.4.2. Specifični cilji

V skladu s splošnim ciljem je specifični cilj predlagane uredbe:

Specifični cilj 1:

zagotoviti točne, digitalizirane, dosledne, primerljive, pravočasne in dostopne podatke o stanju gozdov v EU ter vzpostaviti sistem monitoringa gozdov, ki ga bodo upravljale Komisija in države članice. Novi sistem bo omogočil geolokacijo gozdnih enot, standardizirano zbiranje podatkov o gozdovih z izboljšanimi zmogljivostmi opazovanja Zemlje in navigacije/določanja položaja ter usklajeno ali, kjer to ni mogoče, standardizirano izmenjavo podatkov.

²³

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Specifični cilj 2: spodbuditi države članice, naj razvijejo ali prilagodijo svoje celovite dolgoročne načrte za gozdove ter pri tem upoštevajo visokokakovostne informacije o monitoringu, ki so povezane z ustreznimi cilji politike EU, in minimalne skupne vidike, kakor so določeni.

V skladu s specifičnima ciljema sta operativna cilja:

vzpostaviti učinkovit okvir za zagotavljanje zbiranja in sporočanja podatkov o gozdovih, v to vključiti opazovanje Zemlje in georeferencirano monitoring na terenu ter spodbujati dosledno dolgoročno celovito načrtovanje gozdov v državah članicah.

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Predlagana pobuda bo prinesla znatne koristi za okolje, vključno z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, biotsko raznovrstnostjo in izboljšanjem zdravja gozdov, saj bo izboljšala pripravljenost in odzivanje na motnje.

Podnebna nevtralnost ter trajnostno in krožno biogospodarstvo, pri katerem je upoštevana biotska raznovrstnost, sta močno odvisna od stanja in odpornosti gozdov EU.

Pričakuje se, da bo izvajanje predloga ustvarilo nove priložnosti za MSP, povezane z rastjo trga digitalnih storitev na področju monitoringa gozdov ter z inovacijami pri razvoju in uporabi tehnologij monitoringa. Poleg tega bodo imeli akterji, ki so povezani z gozdom in gozdarskim sektorjem, koristi od morebitnih možnosti za prihodke v okviru shem certificiranja, ki temeljijo na zanesljivem monitoringu.

Pričakuje se tudi, da bo izvajanje monitoringa gozdov ustvarilo priložnosti za raziskave in razvoj.

1.4.4. *Kazalniki smotrnosti*

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Komisija bo redno (dvakrat letno) spremljala izvajanje in učinke pobude na podlagi naslednjih vidikov:

- števila kazalnikov s skupno opredelitvijo,
- števila kazalnikov v usklajenih ali standardiziranih metodah zbiranja podatkov,
- posredovanja podatkov s strani držav članic v gozdni informacijski sistem za Evropo,
- dostopa do podatkov prek gozdnega informacijskega sistema za Evropo (povprečno število klikov/mesec),
- nacionalnih strategij za prilagajanje ter strategij za ocenjevanje in obvladovanje tveganja, ki temeljijo na skupnih kazalnikih,
- razvoja trga digitalnih storitev na področju gozdov (zlasti število MSP),
- števila prostovoljnih celovitih dolgoročnih načrtov, ki so jih sprejele države članice,
- ravni usklajenosti celovitih dolgoročnih načrtov s skupnim sklopom osnovnih vidikov,
- uporabe sredstev EU za podporo ukrepom monitoringa.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to uredbo, Komisija pa oblikuje ustrezne izvedbene ukrepe. Države članice zato izvajajo politike in ukrepe ter pravne in upravne določbe, ki so na nacionalni ravni potrebni za zagotovitev skladnosti s predlogom.

Komisija in države članice bodo do julija 2026 (eno leto po predvidenem začetku veljavnosti Uredbe) vzpostavile identifikacijski sistem za gozdne enote in sistem monitoringa, okvir za izmenjavo podatkov pa bo treba vzpostaviti do 1. januarja 2028. Komisija bo državam članicam, ki se odločijo, da bodo izvzete iz sodelovanja in da bodo k standardiziranemu delovanju novega sistema monitoringa prispevale z lastnimi podatki, brezplačno zagotovila podatke, zbrane z opazovanjem Zemlje.

V pobudi je predvideno tudi sprejetje več sekundarnih zakonodajnih aktov. Natančneje, Komisija bo v tesnem posvetovanju z ustrezno strokovno skupino ter v sodelovanju z JRC in Evropsko agencijo za okolje pripravila delegirane akte za razvoj in spremembo metodologij in tehničnih specifikacij za zbiranje in izmenjavo treh vrst podatkov o gozdovih, vključenih v pobudo. Poleg tega bo morala Komisija za odobritev s strani ustreznega odbora pripraviti izvedbene akte, s katerimi bo določila tehnična pravila o pridobivanju, obdelavi, shranjevanju in uporabi podatkov o gozdovih ter o postopkih, standardih in primerjalnih analizah za zagotovitev kakovosti in dobrega delovanja sistema monitoringa gozdov.

Za izvajanje pobude bo treba vzpostaviti okvir za zbiranje in izmenjavo podatkov ter s tem povezano bazo znanja, in sicer na podlagi razvoja in delovanja gozdnega informacijskega sistema za Evropo ter podatkovnih storitev v okviru programa Copernicus.

Komisija bo po začetku veljavnosti Uredbe sodelovala z državami članicami in se z njimi usklajevala prek sistema upravljanja, ki bo temeljil na komunikaciji prek nacionalnih korespondentov, ter z zagotavljanjem tehnične podpore.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

Obstaja jasna potreba po skladnem sistemu za spremljanje in načrtovanje sprememb v gozdovih in gozdarskem sektorju zaradi podnebnih sprememb. Poleg tega je treba zaradi podnebne krize in krize biotske raznovrstnosti ponovno preučiti vlogo gozdov z večjim poudarkom na njihovi večnamenskosti. Glede na navedeno brez točnih in primerljivih podatkov o gozdovih, ki jih države članice v potrebnem obsegu trenutno ne zagotavljajo same, ni mogoče doseči ciljev politike na področjih podnebja, biotske raznovrstnosti ter trajnostnega in krožnega biogospodarstva, ki izhajajo neposredno iz evropskega zelenega dogovora.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

Standardizirane in primerljive informacije, pridobljene tudi na podlagi inovativnih rešitev s področja opazovanja Zemlje, bi državam članicam olajšale izpolnjevanje zahtev glede monitoringa iz zakonodaje, povezane z gozdovi (npr. uredba o LULUCF), ter omogočile stroškovno učinkovito preverjanje skladnosti in trajnosti (ali opredelitev kompromisov) različnih politik na ravni EU, ki so povezane z gozdovi, kakovostni podatki pa bi bili državam članicam v pomoč pri dolgoročnem načrtovanju gozdov. Usklajevanje ali, kjer to ni mogoče, zagotavljanje standardiziranega pristopa namesto 27 različnih sistemov monitoringa bi privedlo do znatnih prihrankov pri stroških. Poleg tega je razvoj skupnega okvira za Evropsko unijo za zbiranje in izmenjavo podatkov o gozdovih močna spodbuda za evropska MSP, povezana z digitalnim prehodom, ter za gozdarske akterje, kar zadeva sheme certificiranja in s tem povezane možnosti za prihodke.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Z uredbo „Forest Focus“, ki je prenehala veljati leta 2006, je bila uvedena obveznost usklajenega monitoringa gozdov na ravni EU, podprtega z obsežnim sofinanciranjem (65 milijonov EUR v štiriletnem obdobju za EU-15). Z navedeno uredbo se je okrepil celovit monitoring gozdov, vzpostavila podatkovna zbirka z zbirnimi podatki in informacijami o stanju gozdov v EU ter razširil obseg monitoringa gozdov na tla in biotsko raznovrstnost.

Vendar je bila njegova stroškovna učinkovitost omejena, saj ni bilo skupnih opisov za kazalnike, zbiranje podatkov ali protokole monitoringa. Ker je bilo poleg tega stanje, povezano z upravičenci do teh sredstev, zapleteno, je med njimi prišlo do znatnih razlik pri stroškovni učinkovitosti.

V oceni pravnega instrumenta je bilo ugotovljeno, da kljub strogemu nadzoru nad finančnim poslovanjem (zunanja revizija), monitoring gozdov v državah članicah ni bil zadosten. Neusklajeno izvajanje dejavnosti ter omejena prostorska in časovna pokritost sta se zaradi odsotnosti posebnega poudarka na gozdovih, jasnih ciljev monitoringa ali zahtev glede doslednosti in usklajenosti od leta 2006 ponovno povečala.

1.5.4. *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Pobuda spada v razdelek 3 (Naravni viri in okolje), naslov 9 (Okolje in podnebni ukrepi) večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Pobuda spada v okvir evropskega zelenega dogovora. Izhaja tudi iz ciljev strategije EU za gozdove do leta 2030 in prispeva k njihovemu doseganju. Strategija EU za gozdove je ključni rezultat strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ter določa okvir in konkretne ukrepe za varstvo in obnovo gozdov ter za zagotavljanje njihovega zdravja in odpornosti.

Predlog je tesno povezan z drugimi pobudami Komisije, ki podpirajo gozdarske politike, kot so:

- uredba o LULUCF,
- uredba o krčenju gozdov,
- strategija za biogospodarstvo,

- [pravila o obnovi narave],
- [uredba o evropskih okoljsko-ekonomskih računih],
- [okvir Unije za certificiranje odvzemov ogljika],
- direktive o zraku, vodi in naravi,
- direktiva o energiji iz obnovljivih virov (RED III),
- mehanizem Unije na področju civilne zaščite.

1.5.5. *Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev*

Izvajanje nove uredbe bo vključevalo nove naloge in dejavnosti za Komisijo. Za to bodo potrebni človeški viri, podpora EEA, sredstva za javna naročila zunanjim izvajalcem ter en dogovor o izvajanju z JRC.

Trenutno ni posebnega zavezujočega instrumenta EU o gozdovih, zato sta izvajanje in spremljanje Uredbe novi odgovornosti Komisije in držav članic. Podatkovni sloji o gozdovih, ki se zagotavljajo s storitvami programa Copernicus za spremljanje kopnega (in posledično tudi s tem povezani viri EEA), niso v skladu z vsemi potrebami prihodnjega sistema monitoringa; razviti in vzdrževati bo treba dodatne podatkovne izdelke za gozdove (za gozdno površino, osutost in povezljivost gozdov).

Za to so potrebni dodatni viri s poznavanjem politik, analitičnimi spretnostmi, neodvisnostjo in odpornostjo v celotnem obdobju dolgoročnega izvajanja zakonodaje. Prav tako bo potrebna dodatna strokovna podpora, tudi prek zunanjega izvajanja, kjer je to mogoče, vendar mora ključne naloge, ki so politično zelo občutljive, opraviti Komisija.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ Časovno omejeno

- ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

☒ Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja, ki ustreza dveletnemu obdobju za prenos,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani način(-i) izvrševanja proračuna²⁴

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☒ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

²⁴

Pojasnila o načinih izvrševanja proračuna in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o monitoringu in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Pobuda vključuje javno naročanje, upravni dogovor z JRC, povečanje prispevka za EEA in vpliv na človeške vire Komisije. Veljajo standardna pravila za to vrsto odhodkov.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

N. r. – glej zgoraj.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

N. r. – glej zgoraj.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

N. r. – glej zgoraj.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

N. r. – glej zgoraj.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif. 25	držav Efte ²⁶	držav kandidatkin in potencialnih kandidatkin ²⁷	drugih tretjih držav	drugi namenski prejemki
3	09 02 01 – Narava in biotska raznovrstnost	dif.	DA	NE	DA	NE
3	09 10 02 – Evropska agencija za okolje	dif.	DA	DA	NE	NE
7	20 01 02 01 – Prejemki in nadomestila	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 01 03 – Državni javni uslužbenci, začasno dodeljeni instituciji	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 01 – Stroški službenih potovanj in reprezentančni stroški	nedif.	NE	NE	NE	NE
7	20 02 06 02 – Sestanki, skupine strokovnjakov	nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice: n. r.

²⁵ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

²⁶ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

²⁷ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	3	Naravni viri in okolje
--	----------	-------------------------------

GD ENV			2023	2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
○ Odobritve za poslovanje								
09 02 01 – Narava in biotska raznovrstnost	obveznosti	(1a)			0,700	0,200	0,150	1,050
	plačila	(2a)			0,700	0,200	0,150	1,050
Odobritve za GD ENV SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 3			0,700	0,200	0,150	1,050
	plačila	= 2a + 3			0,700	0,200	0,150	1,050

Zgoraj navedeni znesek bo potreben za podporo različnim izvedbenim nalogam, povezanim z zakonodajnimi določbami, ki jih bosta izvajala GD ENV in GD JRC.

Naročene dejavnosti vključujejo splošno podporno pogodbo za izvajanje zakonodaje o monitoringu gozdov.

Poleg tega je bil v to kategorijo vključen dogovorov o izvajanju z JRC, zlasti za vzpostavitev znanstvenega partnerstva iz nove strategije za gozdove do leta 2030, s katerim bo podprt razvoj novih kazalnikov in metodologij.

	<i>Vsi stroški, razen stroškov za človeške vire in upravnih stroškov</i>		(v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno))				
Naloge	Viri	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej	Skupaj
Splošna podpora za izvajanje zakonodaje o monitoringu gozdov (za razvoj tehničnih smernic, zagotavljanje podpore državam članicam)	Naročila storitev/zunanji strokovnjaki			0,200	0,200	0,150	0,550
Tehnična podpora za izvajanje zakonodaje o monitoringu gozdov, zlasti za razvoj kazalnikov, vključevanje vidikov monitoringa držav članic in spodbujanje usklajevanja prek evropskega partnerstva za gozdarsko znanost	Dogovor o izvajanju med GD ENV in JRC			0,500			0,500
Skupaj				0,700	0,200	0,150	1,050

Agencija: EEA			2023	2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
Naslov 1: odhodki za zaposlene	obveznosti	(1a)			0,468	0,955	0,974	2,398
	plačila	(2a)			0,468	0,955	0,974	2,398
Naslov 2: infrastruktura	obveznosti	(1b)						
	plačila	(2b)						
Naslov 3: odhodki iz poslovanja	obveznosti	(1c)			0,420	0,790	0,790	2,000
	plačila	(2c)			0,420	0,790	0,790	2,000
Odobritve za agencijo EEA SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 1c			0,888	1,745	1,764	4,398
	plačila	= 2a + 2b + 2c			0,888	1,745	1,764	4,398

Opombe v zvezi z odhodki za EEA:

da bi potrebe po okrepitevi za agencije združili v eno oceno finančnih posledic zakonodajnega predloga, so v zahtevo za vire EEA vključene tudi potrebe, povezane s predlogom Komisije za direktivo o spremljanju in odpornosti tal (COM(2023) 416).

Naslov 1: v ta naslov so vključeni dva dodatna ZU in en dodatni PU za ta predlog ter en ZU in en PU za COM(2023) 416; vsi bodo začeli delo sredi leta 2025:

ZU – višji tematski strokovnjak za monitoring gozdov

Naloge:

- podpirati razvoj rednih podatkovnih nizov in kazalnikov za kazalnike za gozdove iz Priloge II k okviru za monitoring gozdov, kot jih zbirajo države članice (enega enkrat letno, dva dvakrat letno, dva vsaka tri leta, pet vsakih pet let, enega vsakih šest let). To vključuje oceno stanja in trendov kazalnikov ter vzpostavitev dosledne terminologije za te pojme;
- pripravljati smernice za razlago podatkov in izpeljavo smiselnih statističnih podatkov iz ocen stanja in sprememb kazalnikov za gozdove;
- objavljati in razširjati zbrane podatke z uporabniku prijaznimi preglednicami in jasnimi spletnimi vizualizacijami podatkov v gozdnem informacijskem sistemu za Evropo;
- pripraviti praktične smernice za izvajanje ter rešitev za ocenjevanje stanja in trendov v gozdovih;
- zagotavljati sinergije z informacijami, sporočenimi v skladu z uredbo o LULUCF.

ZU AD 6 – višji skrbnik podatkov za monitoring gozdov

Naloge:

- zagotavljati tehnično strokovno znanje na področju IT za razvoj shem poročanja;
- upravljati izvajanje tokov poročanja, navedenih na seznamu;
- pripraviti obliko poročanja, tok podatkov na platformi Reportnet 3, preverjanja v okviru nadzora kakovosti, referenčne podatkovne nize;
- uvažati in izvažati podatke na platformi Reportnet 3;
- ustvariti operativno podatkovno zbirko z zagotovljenimi podatkovnimi nizi EU;
- pripraviti standardne storitve poleg podatkovnih nizov EU;

- pripraviti in upravljati izhodne podatke, npr. v podatkovnih vozliščih, direktoriju discomap itd.;
- pripraviti tehnične smernice;
- zagotavljati podporo prek službe za pomoč uporabnikom in spletna usposabljanja.

PU – podatkovni analitik za monitoring gozdov

Naloge:

- pripraviti celovite smernice in operativni priročnik, ki vsebuje referenčne opise spremenljivk, metodologije za zbiranje podatkov (vključno z metrikami), smernice za postopke usklajevanja in formate za poročanje;
- oblikovati in razviti orodje za poročanje (platforma Reportnet 3) za učinkovito zbiranje in upravljanje prostorskih in tabelarnih podatkov;
- vzpostaviti postopke za kakovost podatkov, da se zagotovijo natančnost, točnost, popolnost in primerljivost vseh evidentiranih podatkov; vzpostaviti dokumentacijski sistem zagotavljanja/nadzora kakovosti, ki vključuje načrt, kontrolne seznane, opombe, izračune in poročila za dokumentiranje dejavnosti zagotavljanja/nadzora kakovosti;
- vzpostaviti podatkovno zbirko evropskih gozdov, ki vključuje podatke o parcelah ter tabelirane in prostorske podatke za posamezne države in evropske zemljevide; vključiti to podatkovno zbirko v infrastrukturo za prostorske podatke Evropske agencije za okolje (EEA SDI);
- za podatkovno zbirko pripraviti pravila o preverjanju, vključno s preverjanji vrste podatkov, razpona, omejitev in manjkajočih evidenc; zagotoviti smernice za prenos podatkov v centralizirano podatkovno zbirko;
- zagotavljati sinergije z informacijami, sporočenimi v skladu z uredbo o LULUCF;
- uporabnikom nuditi službo za pomoč za tehnično podporo v zvezi s postopki monitoringa na terenu, usklajevanja in sporočanja podatkov; obravnavati in odpraviti morebitne računalniške napake ali tehnične težave;
- nadzorovati in podpirati pretok podatkov iz držav v platformo Reportnet 3 in v podatkovno zbirko evropskih gozdov; nadzirati nalaganje zemljevidov iz držav v odložišče za zemljevide evropskih gozdov in zagotavljati pomoč pri tem;
- razvijati in vzdrževati podatkovne izdelke, ki temeljijo na podatkih in informacijah iz programa Copernicus, ter pri tem zagotoviti zahtevane gozdne kazalnike iz Priloge I, ki temeljijo na opazovanju Zemlje.

PU – strokovnjak za upravljanje in ocenjevanje podatkov o tleh

Naloge:

- v sinergiji in ob usklajevanju z drugimi ustreznimi sistemi vzpostaviti arhitekturo za izmenjavo podatkovnih tokov prek platforme Reportnet in omrežja EIONET za zbiranje, obdelavo, potrjevanje in analizo podatkov, ki jih države članice sporočajo vsakih šest let:
 - podatki in rezultati monitoringa,
 - analiza trendov deskriptorjev in kazalnikov zdravja tal,
 - povzetek o izvajanju trajnostnih praks upravljanja in obnove tal ter napredek pri tem,
 - podatki v nacionalnih registrih onesnaženih območij;
- pomagati Komisiji pri ocenjevanju izvajanja zakonodaje o zdravju tal osem let po začetku njene veljavnosti.

ZU – višji strokovnjak za monitoring tal

Naloge:

- podpirati pripravo pregleda na ravni EU o nacionalnih registrih onesnaženih območij in poročil držav članic, pregleda opredeljene metodologije, meril za opredelitev potencialno onesnaženih območij in seznamov tveganih dejavnosti, ki bi lahko povzročile onesnaženje, nacionalnih sprožilcev in pravil za preiskavo tal ter specifikacij in sistemov poročanja;
- zagotavljati redno posodobljen pregled metodologij za oceno tveganja, ki se izvajajo na nacionalni ravni (vključno z vrednostmi presejanja), podpirati pripravo smernic o metodah za oceno tveganja in po potrebi podpirati države članice pri uporabi smernic;
- podpirati pripravo pregleda na ravni EU o ciljih in kazalnikih držav članic za izkoriščanje zemljišč in pozidavo tal (vsaki dve leti), ter v preglednicah in prek jasnih spletnih vizualizacij podatkov objavljati in razširjati podatke, pomembne za politiko;
- zagotavljati podporo državam članicam pri uporabi kazalnikov, skladnih z opisi in zahtevami iz zakonodaje o zdravju tal, ter izvajanju hierarhije izkoriščanja zemljišč in spremljati metodologije, ki se uporabljajo v državah članicah;
- pripraviti smernice za uporabo in razlago podatkov iz programa Copernicus ter pridobivanje statističnih podatkov iz ocen stanja in sprememb;
- pripraviti smernice za praktične rešitve za določanje ciljev neto izkoriščanja zemljišč, ukrepe za njihovo doseganje in s tem povezan monitoring.

Naslov 2: infrastruktura (večinoma razvoj sistemov IT/podatkovnih zbirk) – rešitve IT, ki jih bosta razvila dodatna ZU in PU za tla iz naslova 1.

Stroške naslova 3 sestavljajo: razvoj IT, tekoči stroški sistemov poročanja, razvoj in priprava novih kazalnikov, organizacija in spremljanje tehničnih sestankov, priprava smernic ter podporne storitve za kazalnike in ocenjevanje za gozdove ter za zagotavljanje strokovnega znanja o onesnaženih tleh in rabi zemljišč.

○ Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)			1,588	1,945	1,914	5,447
	plačila	(5)			1,588	1,945	1,914	5,447
○ Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)						
Odobritve iz RAZDELKA 3 ENV + EEA večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6			1,588	1,945	1,914	5,447
	plačila	= 5 + 6			1,588	1,945	1,914	5,447

○ Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)						
	plačila	(5)						
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)						
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6			1,588	1,945	1,914	5,447
	plačila	= 5 + 6			1,588	1,945	1,914	5,447

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v [Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga](#) (Priloga 5 k Sklepu Komisije o notranjih pravilih za izvrševanje oddelka splošnega proračuna Evropske unije za Komisijo), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
GD ENV						
○ Človeški viri		0,264	0,435	0,435	0,435	1,569
○ Drugi upravni odhodki		0,037	0,064	0,064	0,064	0,229
GD ENV SKUPAJ	odobritve	0,301	0,499	0,499	0,499	1,798

Drugi upravni odhodki predstavljajo sestanke strokovne skupine, misije in druge stroške, povezane s tem osebjem.

		2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
GD CLIMA						
○ Človeški viri		0,171	0,171	0,171	0,171	0,684
○ Drugi upravni odhodki						
GD CLIMA SKUPAJ	odobritve	0,171	0,171	0,171	0,171	0,684

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)		0,472	0,670	0,670	0,670	2,482
--	---	--	-------	-------	-------	-------	-------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

			2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti		0,472	2,258	2,615	2,584	7,959
	plačila		0,472	2,258	2,615	2,584	7,959

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			Leto N		Leto N+1		Leto N+2		Leto N+3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ		
	REALIZACIJE																		
	vrsta ²⁸	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ²⁹ ...																			
– realizacija																			
– realizacija																			
– realizacija																			
Seštevek za specifični cilj št. 1																			
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																			
– realizacija																			
Seštevek za specifični cilj št. 2																			
SKUPAJ																			

²⁸ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest itn.).

²⁹ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za človeške vire in upravne odobritve EEA v Komisiji

1.1.1.1. Ocenjene posledice za človeške vire EEA

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
--	------	------	------	------	----------------	--------

Začasni uslužbenci (razredi AD)			0,346	0,705	0,719	1,770
Začasni uslužbenci (razredi AST)						
Pogodbeni uslužbenci			0,123	0,250	0,255	0,628
Napoteni nacionalni strokovnjaki						

SKUPAJ			0,468	0,955	0,974	2,398
---------------	--	--	-------	-------	-------	-------

Potrebe po osebju (EPDČ):

	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej	SKUPAJ
--	------	------	------	------	----------------	--------

Začasni uslužbenci (razredi AD)			3	3	3	
Začasni uslužbenci (razredi AST)						
Pogodbeni uslužbenci			2	2	2	
Napoteni nacionalni strokovnjaki						

SKUPAJ			5	5	5	
---------------	--	--	---	---	---	--

1.1.1.2. Ocenjene potrebe po upravnih odobritvah v Komisiji

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
--	--	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira						
Človeški viri		0,435	0,606	0,606	0,606	2,253
Drugi upravni odhodki		0,037	0,064	0,064	0,064	0,229
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira		0,472	0,670	0,670	0,670	2,482

Izračunani stroški na EPDČ (AD/AST) znašajo 171 000 EUR/leto. „Drugi upravni odhodki“ predstavljajo zasedanja odbora in sestanke strokovne skupine, misije in druge stroške, povezane s tem osebjem.

Odobritve zunaj RAZDELKA 7³⁰ večletnega finančnega okvira		2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Človeški viri						
Drugi upravni odhodki						
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira						

SKUPAJ		0,472	0,670	0,670	0,670	2,482
---------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

³⁰

Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej postavke BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.3. Ocenjene potrebe po človeških virih v Komisiji

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2023	2024	2025	2026	2027 in naprej
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije) – GD ENV		1	2	2	2
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije) – GD CLIMA		1	1	1	1
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije) – JRC					
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije) – GD DEFIS					
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (posredne raziskave)					
01 01 01 11 (neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev) – GD ENV		1	1	1	1
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)					
XX 01 xx yy zz ⁹	– na sedežu				
	– na delegacijah				
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)					
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ		3	4	4	4

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci GD ENV	Usklajevanje z ustreznimi službami in zagotavljanje podpore državam članicam pri izvajanju pobude, zlasti na področjih vzorčenja, podatkov, metodologije, ocenjevanja, monitoringa in analize. Vzdrževanje dialoga o monitoringu gozdov z državami članicami in njihovimi pristojnimi organi, tudi v okviru ustreznih strokovnih skupin in odborov; poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu. Priprava in usklajevanje sprejetja izvedbenih in delegiranih aktov Komisije, določenih v zakonodaji o monitoringu gozdov. Priprava in vodenje spremljanja in preverjanja izvajanja zakonodaje v državah članicah. Upravljanje sporazuma o evropskem partnerstvu za gozdarsko znanost in storitev programa Copernicus z JRC ter storitev programa Copernicus in gozdnega informacijskega sistema za Evropo z EEA, ki so bili nadgrajeni, da bi bili skladni z zahtevo iz zakonodaje o monitoringu gozdov.
Zunanji sodelavci	Splošna podpora za izvajanje zakonodaje o monitoringu gozdov (za razvoj tehničnih smernic za države članice / podporo državam članicam).
Uradniki in začasni uslužbenci GD CLIMA	Usklajevanje z ustreznimi službami in zagotavljanje podpore državam članicam pri izvajanju pobude, zlasti na področjih vzorčenja, podatkov, metodologije, ocenjevanja, spremljanja in analize.

	Vzdrževanje dialoga o monitoringu gozdov z državami članicami in njihovimi pristojnimi organi, tudi v okviru ustreznih strokovnih skupin in odborov; poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu. Priprava in usklajevanje sprejetja izvedbenih in delegiranih aktov Komisije, določenih v zakonodaji o monitoringu gozdov.
Uradniki in začasni uslužbenci JRC	Upravljanje evropskega partnerstva za gozdarsko znanost, razvoj orodij za monitoring, ki temeljijo na opazovanju Zemlje, podpora nadgradnji gozdnega informacijskega sistema za Evropo, omogočanje lažjega usklajevanja metodologij.

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☒ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Dodatne naloge, ki jih mora prevzeti Komisija, pomenijo dodatne potrebe po sredstvih, ki se nanašajo na višino prispevka Unije in delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom za Evropsko agencijo za okolje. Polovica povečanega prispevka EU za EEA v zvezi z nalogami monitoringa gozdov se bo izravnila iz proračunske vrstice 09.0201 – LIFE Narava in biotska raznovrstnost, polovica pa iz proračunske vrstice 09.0203 – LIFE Podnebje. Povečanje prispevka EU za EEA v zvezi z nalogami spremljanja tal se bo izravnilo iz proračunske vrstice 09.0201 – LIFE Narava in biotska raznovrstnost. Stroški, predvideni v proračunski vrstici 09.0201, se bodo krili iz programa LIFE in bodo načrtovani v okviru letnega načrtovanja upravljanja GD ENV. Potrebe po človeških virih se po možnosti krijejo z dodatno dodelitvijo v postopku letne dodelitve človeških virov.

- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;
- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;
- ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ³¹	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

³¹ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.
 - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ³²						
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen								

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

--

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

--

³² Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.